

"Metro sisteminin yaygınlaştırıldığı, toplu taşıma sisteminin entegre edildiği ve toplu taşımanın ücretsiz olduğu bir Ankara"

"Yaya öncelikli, engelsiz bir Ankara"

"Hayallere ilham veren ve hayallerin gerçekleşebilmesine olanak tanıyan bir Ankara"

"Tüm cinsel yönelimlere saygı gösteren, toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetildiği bir Ankara"

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmî Gazetesi

Aylık Gazete - 10 TL
Aralık 2018
Yıl: 8 Sayı: 80
gazetesolfasol.com

"Meydanlarında insanların toplanıp, etkileştiği; sanat ve kültür etkinlikleriyle gece-gündüz canlı, yaşayan bir Ankara"

#NasılBirAnkara

"Üreticilerle tüketicilerin buluşturulduğu semt pazarlarına yeni işlevlerin (mahallelilerin el emeklerini satabileceği, takas yapabileceği, sanatsal aktivitelerin gerçekleştiği vb.) kazandırıldığı bir Ankara"

"Aşırı güvenlik politikalarının terk edildiği; güvenlik duvarlarının, tel örgülerin kaldırıldığı ve makam araçlarının azaltıldığı bir Ankara"

"Çocukların kendilerini ifade edip geliştirecekleri, ücretsiz olarak kullanabilecekleri mekanları olan bir Ankara"

"Sürekli yenilenme gereksinimi olmayacak kadar sağlam (asfalt olmayan), geniş kaldırımları ve yolları olan bir Ankara"

"Hayvanların yaşam hakkına saygı duyan ve kentteki yaşamlarını sürdürebilmelerini örgütleyen bir Ankara"

"Bisiklet yolları bulunan ve aktif yaşamı destekleyen bir Ankara"

"Yeterli sayıda kadın sığınma evi bulunan, kadına yönelik şiddetle mücadelenin iyi örgütlendiği ve bir gün kadın sığınma evlerine ihtiyacın kalmadığı bir Ankara"

"Seks işçilerinin baskı ve şiddet görmediği bir Ankara"

"Tüketici haklarının gözetildiği bir Ankara"

"Mülteci hemşehrilerimizi görmezden gelmeyen bir Ankara"

SOLFASOL YEREL YÖNETİM FORUMLARI DEVAM EDİYOR!

2. FORUM: 23 Aralık 2018, Saat:13:00-18:00

Yer: Çağdaş Sanatlar Merkezi, Yaşar Kemal Konferans Salonu

10 Ekim Ankara Katliamının 3. Yılında BELLEK, YÜZLEŞME, İYİLEŞME

Emine Onaran İncirlioğlu

10 Ekim Barış ve Dayanışma Derneği, katliamın 3. yılını anmak amacıyla 6 Ekim Cumartesi günü Tüm Bel-Sen'de bir etkinlik düzenlemiştir. Etkinliğin iki bileşeni var: Bir Panel, bir Atölye Çalışması. Ardından AST sahnesinde bir de dinleti tertiplemişler. Biz de katıldık.

İlk bileşen, akademik bir toplantı. Mithat Sancar, Gökçer Tahincioğlu, Banu Yılmaz ve Kardelen Işık'ın yer aldığı panel oturumunda sunulan bildirimleri dinledik. Sancar, 1648'teki Vestfalya Barış Antlaşmasından başlayarak, savaşlar, cuntalar, ırkçı rejimler sırasında işlenen insanlık suçlarının hesabının sorulması kültürünün izini sürdü. Yakın zamana kadar Milliyet gazetesinde "Yüzleşme" başlığı altındaki köşe yazıları ile bilinen Tahincioğlu, inkâr etmek, yas tutmak, özür dilemek kavramları üzerinde durarak Türkiye'den örnekler verdi, hak aramanın ve iyileşmenin karşısına çıkan engelleri "duvar" metaforu ile betimledi. "Politik şiddet" ve "travma," özellikle "insan eliyle yaratılan travma" konularına odaklanan Psikolog Yılmaz, yaşanan fiziksel şiddet yanı sıra, uzun süreye yayılan yapısal, kültürel şiddet ve travma sonrası etkiler üzerinde durdu. Son konuşmacı Işık ise, zengin görseller eşliğinde sunduğu "hafıza mekânları" çalışmasında, dünyadan çeşitli örneklerle değinmekle birlikte Cape Town, Güney Afrika'da bulunan "şu anda olmayan bir yer" District Six Müzesine odaklandı. Özenle düzenlenen bu Panel oturumu dinleyenler 50 kişi kadardı. Acaba iyi

duyurulmadı mı, keşke daha çok kişiye ulaşıyaydı diye düşündüm. Akılcı, akademik.

Atölye Çalışması ise bambaşka bir şeydi. Katliamın tanıkları, eşini, kardeşini, dostunu, yoldaşını kaybedenler; tesadüfen hayatta kaldığı için kendini suçlu hissedenler; Barış Mitingini düzenleme komitesinde olduğu için kendisini ömür boyu borçlu hissedecek olanlar; aylarca, yıllarca tedavi görenler; anlamını, duygularını kaybedenler; öfkesi, kini daha da bilenler; sakat, engelli kalanlar; ölümün sınırından dönenler; donup kalan, aradan geçen üç yıl sonra yeni yeni ağlamaya başlayabilenler; bir ay boyunca hafızası silinip hiçbir şey hatırlayamayanlar; cenazesini memleketine götüremeyenler ... Türk Tabipler Birliğinden gelen hekimler, Türk Psikologlar Derneğinden gelen terapistler, çeşitli kurumları temsil eden aktivistler, bağımsız akademikler, bir 30 kişi kadardı.

Atölye çalışması olmaktan çıkıp grup terapi seansına dönüşen toplantıda her birimiz kendimizce tepki gösterdik. Kimimiz konuşurken kendine zor hakim oldu, durdu, yutkundu; kimimiz dayanamadı, çıkıp gitti; kimimizin gözleri yaşardı, kimimiz iç çekerek ağladı. Ben toplantının sonunda darmadağın olmuş, katatonik hale gelmişim. Kaskatı, ruhsuz, umutsuz. AST'taki dinleti sırasında da uyuşmuş, hissizleşmişim. Dönüşte bindiğim belediye otobüsünde etrafıma boş boş baktım. Nereye gidiyoruz?

Üç yıldır süren, daha da süreceğe benzeyen hukuk ve sağiltım mücadelesi insanı düşündürüyor. Bir yandan etkinlik boyunca sık sık hatırlatıldığı gibi, geçmişle hesaplaşmanın uzun süren, bazen bireylerin ömrünün yetmeyeceği, sabır gerektiren bir süreç olduğu bilgisi, öte yandan, "Geç gelen adalet adalet değildir" özlü sözümüz.

10 Ekim'in Yaraları Dayanışmayla Sarılıyor: 103 Eve 103 Battaniye

10 Ekim Barış ve Dayanışma Derneği katliamın 3. yılında Ankara'da düzenlenen atölye çalışmasında çıkan bir fikirden hareketle katliamın yaralarını kolektif bir emekle sarmak için kolları sıvadı. "Üç yıldır hep birlikte ilmek ilmek dayanışmayı örüyoruz" diyen Dernek, bu kapsamda 103 eve 103 battaniye gönderecek.

10 Ekim Barış ve Dayanışma Derneği, 6 Ekim'de gerçekleştirdiği "Yüzleşme, Bellek, İyileşme" atölyesinden sonra birlikte iyileşmenin yol ve yöntemleri üzerine tartıştı. "Üç yıldır hep birlikte ilmek ilmek dayanışmayı örüyoruz" diyerek yola çıkan dernek,

ailelerin yaralarını "10 Ekim Battaniyesi" ile sarıyor. "103 eve 103 battaniye" fikri ile yola çıkan dernek, Türkiye'nin birçok yerine battaniye gönderecek. 6 Ekim'de yapılan atölyede herkese iyi gelecek ve yan yana olmayı sıklaştıracak etkinliğin ilk planlaması olarak bu karar alındı.

İlk Battaniye Cihan Andiç'a

Çalışma kapsamında bir araya getirilecek ilk battaniye 10 Ekim yaralıları Cihan Andiç'a gönderilecek.

20cmx20cm ölçüsünde örülecek olan battaniye parçaları **patchwork** tekniğiyle birleştirilerek her eve gönderilecek. Herkesin kendine göre yapacağı

motifler, rengarenk bir şekilde yaratıcılıkla örülecek. Dayanışmanın kararını 8-9 Kasım'da alan dernek, ilk battaniyeyi 10 Ekim'den yaralı kurtulan Cihan Andiç'a gönderecek. İlk battaniyenin ardından örmeye ve dayanışmaya devam edilecek.

Gönüllülerin, farklı şehirlerde ve evlerde ördüğü birçok battaniye parçası şimdiden Derneğe ulaştı. Dayanışma her eve bir battaniye örülene kadar devam edecek. Dahil olmak isteyenler, 20 cm x 20 cm kareler örecek derneğe ulaştırabilir. (Kaynak: jinhaber)

İletişim için: onekim.org

KEMALİZMLE HESAPLAŞAN, NEOLİBERALİZMLE BÜTÜNLEŞEN "ANKARA"

Özlem Akarsu Çelik

AK Parti'nin 16 yıllık iktidarı boyunca ülkede yaşattığı dönüşümün en iyi gözlemlenebildiği kenttir Ankara. Bu kentte yaşayanlar, AK Partili yıllar boyunca siyasal İslam'ın; bir yandan neoliberalizmle bütünleşmesine, öte yandan Kemalizm ile hesaplaşmasına tanıklık ettiler.

Devletin devasa yapılar ve heykellerde vücut bulduğu, yurttaşların bu yapıların gölgesinde gezindiği ve tüm başkentler gibi güvenlik kaygısı, kent planlamasında kendisini açıkça hissettiren, varsılıkla yoksulluğun birbirine neredeyse değmeden yaşadığı Ankara'da köklü bir dönüşüm yaşanıyor.

Otokrat rejimlerin sıkça başvurduğu "hafızasızlaştırma", Ankara'nın sokak, cadde ve meydanlarının adlarını değiştirerek kendisini gösterdi ilkin. Ardından Sünni-İslam'ın siyasetteki temsilcilerinin sembol kavgası başladı. Sonra da yeni mekânların inşasıyla sürdü kavgası...

"Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu aks" olarak tarif edilen Ulus-Kızılay-Çankaya aksında önemli değişiklikler yaşandı bütün bu tartışmalar sürerken. Bu hat üzerinde dini yapılar olmaması, Türkiye Cumhuriyeti'nin "laik" kimliğiyle açıklanıyordu. Aksın sembollerinden, Ulus'taki tarihi İller Bankası binası yıkılarak yerine "heybetli" bir cami yapıldı. Bu aksla mücadele sürerken bir yandan da başka bir aks yaratılıyordu.

AK Parti'nin yeni genel merkez binası için Beştepe'yi tercih etmesi ve AK Partili bakanların, milletvekillerinin, bürokratlarının yaşamak için seçtiği bölgenin Çukurambar olması yeni hattın rotasını belirledi.

AK Parti ve bu siyasi iktidar döneminde zenginleşen kesim, Ulus-Kızılay-Çankaya aksına alternatif olarak geliştirdikleri Beştepe-Çukurambar-İncek hattında yaşamaya başladılar.

Zaten Recep Tayyip Erdoğan, "halkla iç içe yaşama" iddiasından vazgeçmiş, Keçiören Subayevleri'ndeki evinden 2014 yılında Dışişleri Resmi Konutuna taşınmıştı. Erdoğan, iktidara geldiği ilk yıllar boyunca tartışma konusu yapılan eşinin başörtüsü nedeniyle Çankaya Köşkü'ne mesafeliydi. Cumhurbaşkanı seçildikten sonra da Çankaya'ya taşınmadı. Bunun yerine kendisine Mustafa Kemal'in mirası olan Atatürk Orman Çiftliği'nde bir saray yaptırmayı tercih etti. Başbakanlık binası olarak yapımına başlanan ve devasa bir Cumhurbaşkanlığı Külliyesine dönüşen sarayın yapım süreci yargıya taşınsa da Erdoğan geri adım atmadı ve devleti buradan yönetmeye başladı.

"Buradaki şaşaa hiçbir yerde yok. Baş döndüren büyüklükte binalar, göz kamaştıran ışıltılı mobilyalar, binaların önüne park edilmiş son model pahalı otomobiller..."

Bir gazeteci olarak AK Partililerin nerede yaşadıklarını, nerede çalıştıklarını, nerede yiyip içtiklerini gözlemek üzere zaman zaman Beştepe-Çukurambar-İncek bölgesindeki kafe ve restoranları, AVM'leri, rezidansları gözlemek amacıyla gezintiye çıkıyorum. Buradaki şaşaa hiçbir yerde yok. Baş döndüren büyüklükte binalar, göz kamaştıran ışıltılı mobilyalar, binaların önüne park edilmiş son model pahalı otomobiller...

Beştepe-Çukurambar-İncek hattı üzerinde, Cumhurbaşkanlığı sarayının tam karşısında, Atatürk Orman Çiftliği arazisi içinde yer alan ve burada Atatürk'ün dostlarıyla rakı içerken çekilmiş fotoğrafları bulunan tarihi Merkez Lokantası, İstanbul'un ünlü Kaşibeyaz restoranına verildi. Tabii ki alkolsüz olmak koşuluyla.

AK Partinin sermaye sınıfı için oluşturulan bu yaşam alanları içinde bir diğer dikkat çeken mekân, AK Parti Genel Merkezi'nin hemen arkasındaki Orman Bakanlığına ait araziye kurulan yine İstanbul'un ünlü restoranlarından Hacı

Abdullah'tı... Bu restoran da sahibinin gazetelere verdiği demeçlere göre "Beyefendi'nin davetiyle Ankara'ya gelmişti"... Buraya, AK Parti'nin arka bahçesinde kendisine ait bir lokanta inşa ettiği görüntüsünü veren ise sokağının girişine kurulan nizamiyeydi. Nizamiyeden geçerek girilen bu restoran da tıpkı Kaşibeyaz gibi yüksek tavanlı, gösterişli mobilyaları olan, çok masalı bir yerdi. Garsona "Bu kadar büyük bir mekân nasıl para kazanıyor?" diye sorduğumda Kaşibeyaz'daki yanıtı almıştım, "Tüm bakanlar yemekli davetlerini burada veriyorlar. Ramazan ayında bizi ihya ediyorlar. Külliye'ye de sık sık yemek götürüyoruz. Çok şükür işler iyi!"

Sigara düşmanlığı herkesçe bilinen Erdoğan'ın siyasi iktidarında Ankara'nın dört bir yanı nargile kafelerle doldu. Özellikle Ramazan ayında, AK Partili erkekler iftardan sahura kadar buralarda vakit geçiriyor. Kadınlar ise Çukurambar'ın gösterişli kafe ve pastanelerinde oturuyor. İftar sonrası Çukurambar, Bağdat Caddesi gibi kalabalık oluyor.

İncek'e gelince... Son dönemin modası "rezidans"lardan geçmiyor bu bölge. Bir emlakçıya ev fiyatlarını sorduğumda "600 binden başlıyor, 3 milyon liraya kadar çıkıyor" yanıtını vermişti(kriz öncesi). Şaştım kaldım. Ankara'da, İncek'te kim bir apartman dairesine 3 milyon lira veriyor anlayamadım.

AK Parti iktidarının kendi kültürel yaşam alanını yarattığı bu hat üzerindeki çarpık kentleşme, her yağmur yağdığında tanık olduğumuz su baskınları, yayaları değil otomobilleri önceleyen trafik, Eskişehir yolu boyunca sıra sıra dizilen dev AVM'ler, lüks otomobiller çok şey anlatıyor aslında. Görünen, mekânlar üzerinden yürüyen bir ideolojik hesaplaşma. Gerçek ise kaynakları ele geçirmişken sınırsızca ve hoyratça tüketme arzusu...

---Bu yazı, SOLFASOL tarafından gerçekleştirilen Yerel Yönetim Forumları kapsamında 10 Kasım 2018 tarihinde yaptığım sunum için kaleme alınmıştır.

Dünyadan Güzel Şeyler

Sine Çelik

Geçtiğimiz yıl içerisinde Hollanda'da tam 836 festival düzenlenmiş. Yarısından çoğu müzik festivali olan bu festivallere toplam 18,2 milyon kişi katılmış. Artık düzeni oturmuş ve gelenekselmiş bu festivallerin Hollandalıları sanatla buluşturmaktan başka bir dertleri daha var: sürdürülebilirlik. Bu bölümde, sosyal ve ekolojik sürdürülebilirlik adına güçlü kararlar almış ve benimsedikleri radikal politikalarla sosyal aktivite olmaktan çok daha öteye giden iki festivalden bahsedeceğim.

Bölüm 2: Eğlencenin sürdürülebilirliği

Hollanda'da eğlencenin tartışmasız başkenti Amsterdam, ülkede düzenlenen festivallerin yarıya yakınına ev sahipliği yapıyor. Öncelikle, atıksız bir festival olma hedefini belirlemiş ve hatta katılımcıların davranış biçimini değiştirmek konusunda da çalışmalar yürüten, dünyanın ilk döngüsel müzik festivali DGTL (Türkçesiyle Dijital) ile başlayacağım. Döngüsellik, alışlagelmiş al-yap-kullan-tüket-at lineerliğini kırmak üzerine geliştirilmiş, tüm kaynakların en verimli şekilde ve mümkün olan en uzun süre boyunca kullanıldığı, artık kullanılmadığında geri kazanıldığı ve bütün atıkların birer kaynak sayıldığı bir sistem olarak düşünebiliriz.

DGTL, Amsterdam'ın kuzeyindeki eski liman bölgesinde gerçekleşen, her yıl 40.000 kişinin ziyaret ettiği iki günlük bir elektronik müzik festivali. Festival mekânı olarak liman bölgesinde bulunan eski konteynerleri kullanmayı tercih etmişler. Katılımcıları da çevreci tercihler yapmaya teşvik eden uygulamaları daha bileti alırken başlıyor, çünkü biletler toplu taşımayı tercih eden ziyaretçiler için daha ucuz. Alana ulaştınız ve bir şeyler mi içmek istiyorsunuz? Bu festivalde sadece geri dönüştürülmüş plastikten yapılan bardaklar kullanılıyor ve eğer aynı bardağı kullanırsanız bir sonraki biranız indirimli. Sonra akşam oldu, karnınız mı acıktı? Seçenek çok ama mutfak tamamen vejetaryen çünkü bu festivalde et tüketilmiyor. Et-sever ziyaretçilere 40.000 kişinin iki günlük et tüketiminin yaratacağı negatif etkiler çarpıcı görsellerle açıklanıyor. Bunun yansısı yerel şefler festival boyunca vejetaryen sokak lezzetleri geliştirmek üzere davet ediliyor. Sonuçta tüm mideler çok memnun bir halde festivalden ayrılıyor ve belki de et tüketimini azaltmaya yönelik önyargılar kırılıyor.

Festivallerin akıl almaz atık üretimine karşı farkındalık yaratmak DGTL'nin en büyük amacı. Bunun için sürekli üniversitelerin tasarım bölümleriyle birlikte çalışan DGTL Revolution adlı bir inisiyatifleri var. Öğrencilerle birlikte, festivalin her alanında kullanılan malzemenin akışı tamamen transparan hale getirilmiş. Yediğiniz, dokunduğunuz, üzerinde dans ettiğiniz en ufak malzemenin nereden gelip nereye gittiğini

ITGWO'da kullanılan karton bardaklar (Fotoğraf- Sine Celik)

ITGWO'da ormanın içine kurulmuş sahnelerden biri

(Fotoğraf www.pinipiru.com adresinden alınmıştır)

<https://dgtl.nl/material-flow-index> adresinde oluşturdukları grafiklerden takip etmek mümkün. Geliştirilen projelerden başka bir tanesi ise **EcoCoin** adlı alternatif bir para birimi. Ziyaretçiler festival boyunca yaptıkları çevreci, sürdürülebilir, döngüsel tercihlerden veya aktivitelerden eko-puan kazanıp, festival boyunca bu puanlarla yiyecek alabiliyorlar, hatta gelecek yılın festival biletlerini bu eko-puanlarla alıyorlar.

Bahsetmek istediğim ikinci festival ise ismini Tom Petty'nin şarkısından alan **Into the Great Wide Open** ('Büyük Geniş Açıklığa Doğru' olarak Türkçeye çevirebiliriz). Hollanda haritasına baktığınızda ülkenin kuzeyinde küçük adalar görürsünüz. Nüfusu bini biraz gecen, hem yemyeşil ormanları, hem geniş kumsalları olan Vlieland, Hollanda'nın Wadden Denizi üzerindeki adalarından biri. Klasik bir Hollanda gezisi rotası üzerinde olmamasına

DGTL festival alanı (Fotoğraf www.manman.nl adresinden alınmıştır)

rağmen, ekonomik gelirinin büyük bir bölümünü turizme borçlu. Fakat son yirmi yıldır uçakla sıcak denizlere ulaşmanın Avrupalılar için hızlı ve ucuz bir alternatif dönüşmesi Vlieland'ın turizm gelirine darbe vurmuş. Bu durumu düzeltmek için alternatif çözüm arayışına giden yerel yönetim, çeşitli ortaklıklarla adada bir festival organize edilmesine karar vermiş ve senelerdir Hollanda'nın en iyi festivali seçilen, biletleri saniyeler içinde tükenen **Into the Great Wide Open Festivali** ilk defa 2009 yılında burada düzenlenmiş.

Festivalin çevreye yapılan zararı en aza indirme çabası ulaşımdan başlıyor. Araba girmeyen bir ada olan Vlieland'a varmanın tek yolu feribot. Feribottan indiğinizde eşyalarınız çadırınıza elektrikli küçük araçlarla taşıyor. Ormanların içine ve kumulların yamaçlarına kurulmuş sahneleri, enstalasyonları ve kamp alanları adanın her yanına dağılmış olan festivalde ulaşımınızı bisikletle veya yürüyerek sağlamak durumundasınız. Aynı zamanda, sigara içiyorsanız girişte anahtarlık şeklinde kemerinize takabileceğiniz ufak bir küllük veriliyor ve izmaritlerinizi bunun içinde muhafaza etmeniz rica ediliyor.

Festivalin en önemli özelliği, alışlagelmiş müzik festivalleri gibi belirli bir yaş grubuna hitap etmemesi. Doğayla iç-içe iyi müzik dinleyip, yeni şeyler denemek isteyen herkese açık bir etkinlik olarak tanımlanıyor. Festivalin her yaşta çocuğa da hitap etmesi için çeşitli aktiviteler düşünülmüş. Bu aktiviteler, çocuklara sürdürülebilir sistemler konusunda ilham vermek için tasarlanmış. Örneğin çocukların susadıklarında uğradıkları barın

"Sokak ve bina numaralama-tabelalama düzeninin adres bulmayı kolaylaştırır nitelikte okunur ve anlaşılır olduğu bir Ankara"

SOLFASOL Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi Aralık 2018

"Hemşehrilerini dikkate alan, şeffaf, hesap verebilir bir yönetimi olan bir Ankara"

5

ITGWO'da festival gazetesini hazırlayan çocuklar (Kaynak: www.intothegreatwideopen.nl)

sandalyeleri bisiklet şeklinde pedallı tasarlanmış. Pedal çevirmekle oluşan enerji ana sahneye gidiyor ve bir gösterge çocuklara ürettikleri enerjinin gerekenin yüzde kaçına yettiğini söylüyor. Çocuklar aynı zamanda festival boyunca geçen senenin festivalinden arta kalan çöplerden kâğıt üretmeyi öğreniyorlar ve üretilen bu kâğıtlar ile festival boyunca gazete çıkarıyorlar. Çıkarttıkları gazete her sabah çadırınızın önünde oluyor. Bir diğer aktivitede festival boyunca kullanılan plastik şişeleri toplayıp bir pet-canavarı yapıyorlar. Metrelerce uzunluktaki bu "canavar" festivalin son günü üzerine bir çip takılarak çöpe atılıyor. Çocuklar oluşturdukları web sayfasından canavarın yolculuğunu her an takip edebiliyorlar.

ITGWO düzenlendiği andan itibaren adaya zarar vermeyen, hatta adanın sosyokültürel devamlılığına katkı sağlayan bir festival olmak için çalışmış. Festival boyunca adadaki sorunlara çözüm aranan, katılımcıları yerlilerle bir araya getiren oturumlar düzenleniyor. Bunun için LabVlieland adında bir inisiyatif kurulmuş ve bu çatı altında çeşitli kuruluşlarla ve üniversitelerle iş birliği yaparak projeler geliştiriliyor. LabVlieland, çevreci

durusunun yanı sıra, festivallerin yenilikleri test etmek için birer fırsat olduğunu düşünüyor ve girişimcileri sürdürülebilirlikle ilgili fikirlerini veya prototiplerini festival boyunca denemeye davet ediyor.

Bu davete karşılık veren eski bir öğrencim, origami sanatından ilham alarak festivalde kullanılması için katlanan karton bir bardak tasarladı. Tüm festival boyunca erimeyen ve cepte taşınabilen bu bardak, yerel bir karton fabrikasının da desteğiyle biyo-kartondan üretildi. Ardından devletin su işleri birimi festival alanına çeşmeler eklemeleri için ikna edildi. Girişte tüm ziyaretçilere katlanmamış kartonlar dağıtıldı, nasıl kullanılacağı görsellerle açıklandı ve bir ricada bunuldu: "Festivali terk ederken lütfen bardağınızı yere atın". Çünkü kartonun hamuruna çiçek tohumları eklenmişti ve toprağa atıldıktan bir süre sonra çiçeklenecekti. Böylece festivalin kurulduğu alana güzel bir şey bırakma çabası fiziksel bir karşılık buldu.

Hollanda'da festivallerin önemine gönderme yapan küçük bir anekdotla bitireceğim. 2011 yılında kuzey bölgesinin en büyük gazetesi bölgenin en nüfuzlu

DGTL'da yeme-içme bölümünün dögüsel modeli (Figür www.dgtl.nl adresinden alınmıştır)

isimlerini belirlemek için kapsamlı bir araştırma yapmış. Vergi bilgilerinden, Twitter hesaplarına kadar bir çok alan incelenmiş ve bir "Top 10" listesi oluşturulmuş. Eş zamanlı olarak okuyucuların bu konu hakkındaki fikrini soran bir anket yayınlanmış ve okuyuculardan kuzey bölgesinin kendilerine göre en nüfuzlu ismini bir kutucuğa yazmaları istenmiş. Birkaç hafta sonra araştırma sonuçları ve okuyucu anketi sonuçları birlikte yayınlanmış ama arada inanılmaz bir fark varmış. Gazetenin listesinin çoğunluğu politikacılar, iş adamlarından oluşurken, okuyucuların listesi bambaşka isimlerden oluşuyormuş. Okuyucu anketi sonuçlarına göre, üçüncü, yerel futbol takımının teknik direktörü seçilmiş. İkinci sıraya konut projeleriyle öne çıkan genç bir mimar gelmiş. Birinci seçilen isim ise bölgenin en büyük tiyatro festivalinin kurucusu olmuş! Gelecek bölümde, Hollanda'da unutulmaya yüz tutmuş dilleri sanatla diri tutan müthiş bir inisiyatif anlatacağım. Yeni yılda yeşil kalın!

Not: Dizinin önceki yazısı "Bölüm 1: Azınlığın Sürdürülebilirliği" için Solfasol'un 79. sayısına bakabilirsiniz.

SOLFASOL'DA ŞEFFAFLIK

Solfasol yasal zorunluluklar sebebiyle bir ticari yapı kimliği altında çıkıyor olsa da bu kimliği onun kar odaklı olması anlamına gelmiyor. Ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan Solfasol olarak 2011'de, 1 Mayıs alanında Ankaralılarla buluştuğumuz ilk günden bu yana elde ettiğimiz tüm geliri yine Solfasol için kullanacağımızı defalarca deklare ettik. Bir süredir de bunun gereklerinden birisi olan mali şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak üzere aylık gelir-gider tablosu yayımlamaya başladık.

Bu tabloyu ve mali şeffaflığımızı gelecek öneriler ve isteklere göre geliştirmek istiyoruz. Bu sebeple görüş ve önerilerinizi bilgi@gazetesolfasol.com adresine göndermenizi rica ediyoruz. Solfasol'un bu hamlesinin sivil oluşumlar ve yayın organları için öncü olması umuduyla.

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Aralık 2018

80. Sayı
(Ayda bir yayımlanır.)

Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak, No: 44/4,
06680 - Kavaklıdere / ANKARA

Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com
Abonelik: abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26

Basım Yeri:
Şen Matbaa
Özveren Sok. 25/B Demirtepe/Ankara
Tel: 0 312 229 64 54 - Fax: 229 64 54

E-Mail: senmatbaa@gmail.com *
WEB: www.senmatbaa.com

Basım Tarihi: 7.12.2018
ISSN: 1301-8655

Yerel Süreli Yayın
2.000 adet basılmıştır.

GELİR - GİDER TABLOSU

GENEL BİLGİLER (01.12.2018 itibariyle)

Toplam abone sayısı: 920
Toplam kurumsal abone sayısı: 8

DÖNEMSEL BİLGİLER (01.11.2018- 01.12.2018)

Abonelik yenileme sayısı: 8
Yeni abone sayısı: 2
Kurumsal abonelik yenileme sayısı: 0
Yeni kurumsal abone sayısı: 0

GELİRLER (01.11.2018 - 01.12.2018)

Yeni abone ve abonelik yenileme: 1.500,00 TL
T-shirt, elden ve bayiden gazete satışı: 45,00 TL
İlan - reklam: 6.431,00 TL

GELİRLER TOPLAMI: 7.976,00 TL

GİDERLER (01.11.2018 - 01.12.2018)

Matbaa Gideri: 3.835,00 TL
Postalama Gideri: 375,00 TL
Kira ve Ofis Giderleri: 1.130,00 TL
İdari Giderler: 400,00 TL
Resmi Giderler (vergi, stopaj, harç vb.): 140,00 TL

GİDERLER TOPLAMI: 5.880,00 TL

BORÇLAR (01.12.2018 itibariyle)

Matbaaya Borç: 2.350,00 TL
Kişilere Borçlar: 41.759,60 TL
Diğer Borçlar (vergi, muhasebe, kırtasiye, kira..):
9.200,00 TL

BORÇLAR TOPLAMI: 53.309,60 TL

SOLFASOL'UN BİR UCUNDAN DA SİZ TUTUN!

* Gazete Solfasol'da yer almasını istediğiniz yazı, haber ve çizgilerinizi her ayın 25'ine kadar icerik@gazetesolfasol.com adresine gönderebilirsiniz. Abone olmak için adınızı, açık adresinizi, e-mail ve telefon numaranızı abone@gazetesolfasol.com adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin.

Yıllık Abonelik: 100 TL,
Yıllık Destekçi Abonelik: 200 TL
Yurtdışı Abonelik: 200 TL,
Öğrenci Aboneliği: 50 TL
Dijital Abonelik: 50 TL

Abonelik Ödemesi için Banka Hesap Bilgileri:
TÜRKİYE İŞ BANKASI - KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
IBAN: TR83 0006 4000 0014 2080 7867 87
(Hesap Sahibi: Mehmet Onur Yılmaz SOLFASOL)

Ankara ile ilgilenenlere yeni kitaplar, dergiler...

Akın Atauz

Ne yazık ki, Solfasol, Ankara'nın yerel kitap ve dergilerinin tanıtımını, yeteri kadar sistematik bir biçimde yapamıyor. Her ay Ankara'da yayınlanan yeni yayın, Solfasol'de tanıtılabildenden çok daha fazla. Gerçekte Solfasol bu tanıtımı başarabilir ve başarması da yararlı olur; daha iyi bir izleme borcumuz var Ankaralılara...

Bir dergi

Biraz daha derinden konuşabilirsek çok daha iyi olacak; ama şimdilik, **Kebikeç**'in son sayısının tanıtımı ile yetinelim. Bir Ankara dergisi olan ve alt başlığı; "İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırma Dergisi" olan **Kebikeç**'in 45. Sayısındaki dosyanın adı: Felaket.

Dergi her sayısında, hem normal programındaki makaleleri, hem de ağırlıklı olarak, dosya konusundaki makaleleri yayınlıyor. Bu sayıda Ankara ile ilgili olan sayfalar, "**Ankara Ansiklopedisi**" başlığını taşıyor.

Turan Tanyer, 2017 yılının başından beri, **Kebikeç**'in son sayfalarında, bir **Ankara Ansiklopedisi** düzenliyor. Bu harika fikir, bütünüyle Turan Tanyer'in ilgilerine ve büyük bir olasılıkla elindeki materyalin elverişliliğine dayanıyor. Hepsisi de çok ilginç bir biçimde yazılmış ve hepsi de çok özgün madde başlıkları.

Ansiklopedi'nin yayınlandığı son 4 **Kebikeç** sayısında (42-45 arasındaki sayılar), şimdiye kadar 58 madde başlığı yayınlandı. Bunların her biri, sadece bu ansiklopedide bulabileceğiniz türden, Ankara'nın toplumsal yaşamına ve geçmişine dair maddeler...

Maddelere şöyle topluca bakmadan önce, yazılış biçimi hakkında da kısa bir bilgi vermek, yararlı olabilir: Her sayıda maddeler yeniden alfabetik olarak başlıyor ve bitiyor. Dolayısıyla tam alfabetik bir dizilim için, bütünü (her sayıda ekleme yaparak) yeniden harmanlamak gerekecek. Ayrıca bu maddeler, bazı belirli konularda biraz yoğunlaşma gösterse bile; madde başlığı seçimi, tamamen, müellifin özel ilgisine ve gerek görmesine göre yapılmış gibi duruyor.

Okudukça görülebileceği üzere, her madde çok ilginç bir biçimde yazılmış ve son derece özgün ve öznel bilgiler veriyor. Maddelerin Ankara tarihine geçmiş olması filan gerekmiyor. Sadece yazarın ilgisini çekmiş olması yeterli gibi. Eğer varsa bir fotoğraf ya da bilet vb. gibi bir efemerya da, madde açıklamalarına eşlik ediyor.

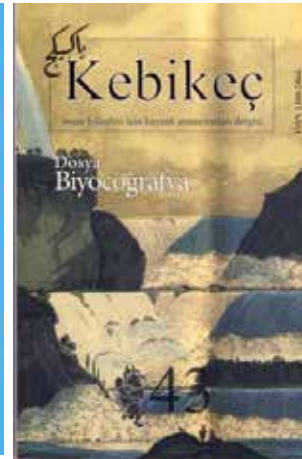
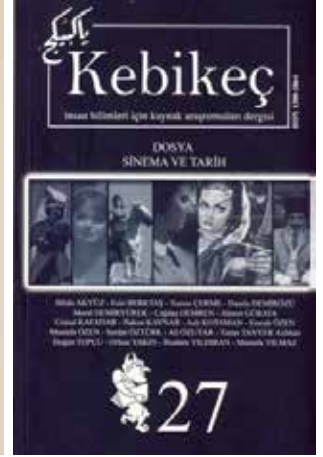
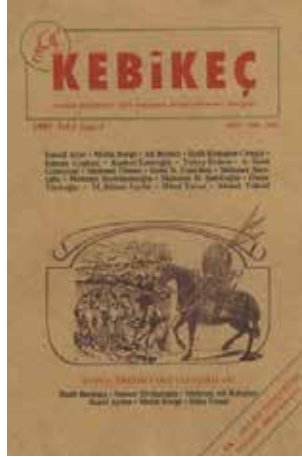
Bakıldığında, bugüne kadar yayınlanmış olan 58 maddenin hangi konulara ait olduğu hakkında, belki, şöyle kaba bir sınıflandırma yapılabilir:

Ankara'da,

• Yaşamış/ ya da yaşamının bir bölümünde Ankara'da bulunmuş önemli kişilerle ilgili maddeler,

• Kültürel yaşama ilişkin maddeler,

- o Ankara'da yayınlanmış olan dergiler (6 madde başlığı)
- o Ankara'daki kitap yayınları (2)
- o Ankara'daki kitapevleri/ kitapçılar (6)
- o Ankara'daki sinemalar ve tiyatro sahneleri (5)

• Özel mekanlar veya yapılarla ilgili maddeler,

- o Ankara'daki lokantalar, meyhaneler, kulüpler ve pastaneler (9)
- o Ankara'daki eczaneler (2)
- o Ankara'daki önemli binalar, apartmanlar ya da pansiyonlar (7)

• Ankara ile ilgili çeşitli konularla ilgili olanlar (6 madde başlığı: Ankara Stadyumu Küşad Merasimi, Gazi Büstü Turnuvası, Kara Pençe Çetesi, Lale Çiçek Müessesesi, Mavi Gişe, Türkiye Filateli Kulübü gibi...)

Son sayı olan 45. sayıda yer alan maddeler ise, şu başlıkları taşıyor:

- Agah Efendi, Ankara (Dergi),
- Berkalp Kitapevi,
- Berkalp Kitapları,
- Kor (Dergi),
- Kutlu Pansiyon Evi,
- Kutlu Pasta Salonu,
- Yeni Sinema.

Bu maddelerin her biri, kentin çeşitli dönemlerinin "mahrem" yaşamına açılan küçük pencereler gibi... Olağanüstü bir heyecan ve tat veriyor...

Bir kitap

Ankara ile ilgili yeni kitap Esra Sazyek'e ait ve "Türk Romanında Ankara" başlığını taşıyor. Kitap, Koç Üniversitesi-VEKAM tarafından, VEKAM Yayınları Araştırma Dizisi'nin 5. kitabı olarak, 2018'de yayınlanmış.

Sazyek, kitabında 214 romanı kapsayan bir çalışma yapmış. Bu romanlarda, Ankara'nın

adı her hangi bir biçimde geçmişse, kitaplardaki bu kısımlar, yazarın sınıflamasına göre, Ankara'nın o başlık altındaki özelliklerini incelerken (ya doğrudan, ya da kendi düşüncelerini açıklarken) kullanmış.

Sazyek'in kitabında, önsöz ve giriş bölümlerinden sonra, ana başlıklar şöyle:

Tarihte Ankara: Mekan, olay ya da figür bağlamında, kentin adı her hangi bir romanda geçmişse, Ankara'nın tarihiyle ilgili bölüm, bunlardan yararlanılarak oluşturulmuş.

Ankara'nın Doğası: Bu bölüm de, romanlardan, Ankara'da doğa öğeleri ve olaylar, fauna, faunal ürünler ve florası ile ilgili alıntılar kullanılarak hazırlanmış.

Ankara Mekanları ise, romanlardaki özel mekanlar, kamusal mekanlar ve sosyal mekanlar üzerine kurulmuş.

Kentsel Doku bölümü, bahçeler, parklar, meydanlar, bulvarlar, heykeller ve anıtlar gibi kent öğelerine dayanarak oluşturulmuş.

Beşinci bölüm olan "**Şehir ve İnsan**" şu alt başlıklardan oluşuyor: "Başkentliğe giden süreçteki Ankara, demografik yapı, Ankara'nın ışıkları, konut sıkıntısı, Ankara'da mimari, Ankara'ya yönelik nitelemeler ve Ankara-İstanbul mukayesesi."

En sonda da kısa bir "**Sonuç**" bölümünden sonra, hem çalışmaya esas olan kaynaklarla, hem de yararlanılan kaynaklarla ilgili, çok geniş bir bibliyografya var. Bunun dışında bir de, eser, kişi ve yer adlarından oluşan bir dizin hazırlanmış.

Yukarıda kısaca değinilen her iki yayın da, Ankara ile ilgilenenler açısından gerçekten, hem ayrıntı, hem de öznellik bakımından, şaşırtıcı gelecek düzeyde ilginçlikler içeren iki kaynak...

Bir İmece Hikayesi: Bir Taş da Sen Al!

Zişan Kürüm

Her alanda sıkıntılı ve zor günlerden geçiyoruz. Kimimiz iş bulamamış, kimimiz işten atılmış, kimimiz emekliliğe zorlanmış, kimimiz eve ekmek götürmek zorunda, kimimiz çocuk okutmak. Bireysel olarak bu zorlukların üstesinden gelmek kolay iş değil. Nihayetinde insan insanda tesellisini bulur. Zorda kalan bizler için "dayanışma" esastır. Zorlu kaleler varsa bizler de dayanışma duvarları örerek ayakta kalabiliriz, bu nedenle de etkinliğimizin adına "Bir Taş da Sen Al" dedik.

Refika: Birkaç yıldır aklımda, evde oturmak zorunda bırakılan arkadaşlarımla bir araya gelip, sokak taşlarını boyamak ve ürettiklerimizi de satarak elde ettiğimiz tutarı zorda kalan dostlara aktarmak vardı. Çevremdeki dostlarıma sordum, yapabilir miyiz, diye. Varız, dediler, böylece İMECE oluştu ve taş boyamaya başladık.

Çalışırken bizi en çok zorlayan, sokak taşı bulamamız oldu, yanlış okumadınız, sokakta beton vardı, taş yoktu ve biz taş boyamaya soyunmuştuk. Yazın deniz kıyılarından toparladığımız Çökertme, Palamutbükü, Güre taşları bitmişti ve biz de Kırmır çayının taşlarına dadandık. Her gittiğimiz yerden taş toplar olduk, Nemrut tanrılarının eteklerinden, Karanlık Kanyon'u geçip, Munzur'un eteklerine değin. En son bizim köy Adatepe'den çıktı ucumuz, Küçükkuşu'ya selam verip, taş aldık, velhasıl Ankara'nın sokak taşı diye başlayıp Anadolu'nun taşlarıyla tamamladık bu dayanışmayı.

İlk gün bize dostumuz Ressam Banu Atik hocalık yaptı, o gün birlikte boyadık ve tasarladık. Sonrasında gördük ki bizlerde çizim yeteneği de yok, eyvah, ne olacak şimdi! Sokakta taş, bizlerde yetenek yok! Bir şey olmadı tabii, inancımızı kaybetmedik ve dayanışma gününün tarihini bile belirledik 8 Aralık.

Bizim böyle bir araya geldiğimizi duyan arkadaşlar, çalışmalarımızın amacını duyunca dört bir koldan ürettiklerini bize göndermeye başladılar, sayımız gittikçe çoğaldı. Aslında denize bir taş atmış gibi olduk. Özellikle o arkadaşlarımıza buradan teşekkür etmek isterim: Aynur Durukan, Serpil Genç, Gül Ezen.

Metnim biraz teşekkür yazısına döndü, ama dayanışmada kıymet bilmek esastır, o yüzden çalışmalarımız boyunca bizden hiçbir desteğini esirgemeyen Mehmet Onur Yılmaz'a, özellikle taş taşımada hep yanımızda olan Memed Hoca'ya teşekkürlerimizi sunar, 8 Aralık'ta sizleri "Bir Taş da Sen Al" a bekleriz.

İMECE Ekibi: Nevin YONAR, Zuhale TEK, Fahriye Kümbül, Nihar ÖZMALKOÇ, Nihal ÖZBAKIR, Şule RASAN, Fidan GÜL, Refika KOCABEY, Ebru SARGICI, Zişan KÜRÜM.

Zuhale: Bir gün Refika, taş boyama ile ilgili fikrini açıkladı. "Biz başlıyoruz, katılır mısınız?" dedi. Amacımız dayanışmaydı. "El veririm" dedim. Başladık hep birlikte. İlk gün gördüm ki taşta, bir hayvan figürünü çizemiyor, boyayamıyorum bile. Taşı, bir gelin objesine dönüştürdüm, yüzünde boyaları akan.

Uzun lafın kısısı, hiç de umut vaat etmeyen bir eser oldu. (Eser demekten de vazgeçmedim!!!) Ama ben başladım dalga geçmeye kendimle, sonra da kendimizle... Maskotumuz oldu o taş. Sonra onu, günler içinde düzelttim, bir şeye benzedi.

Bırakmadım, bırakmadık. Aramızdaki sanatçı ruhlular ve benim gibiler el ele verdik, sevgi ile boyadık. Renkler, fikirler, paylaşımlar uçuştular, biz insan insana iyi gelir dedik. Sevdik, saydık, taşları da saydık, yollarda taş arar olduk. Bir taş, iki taş, üç taş, dört taş... Taşlar... Haydi taş taş üstüne koyalım, yan yana, birlikte.

Memed Hoca: "Çocukluk insanın boğazına oturan yumru gibidir kolay kolay yutulmaz" demiş Wajdi Mouawad. İstedik ki çocuklarımızın boğazında yumrular oluşmasın, taş nefret ve şiddet değil bir tebessümü çağırtsın. Bunlar için taş taşımak ne ki insanın dağları yerinden oynatası gelir.

Mehmet Onur: "İnsanlık çocuklara elindeki en iyisini vermekle yükümlüdür." (Çocuk Hakları Beyanname - 1924) Çocukların iyiliği için dağları devirsek yeri! Haydi bir taş da siz alın, bir yerinden başlayın... ;)

Gülce: Ben taş boyamaya birkaç hafta önce Zişan'la başladım. Dayanışma gününde 7 yaşında bir çocuğun eserlerini görmek isterseniz ben ordayım. Eğer taşlardan alırsan minik bir taş da sana hediye veririz. Orada sana verilecek başka şeyler de olacak. Acaba sana orda neler verilecek? Orada meyveler,

kurabiyeler getircem. Lütfen bize katılınız. İnsanları seviyorsanız lütfen bize geliniz.

Şule: Çocuk denince ben de akan sular durur. İsterim ki bütün çocuklar mutlu mesut büyüsün, yemyeşil çimenlerde koşursun. Ama ne mümkün, dünyanın savruk düzeni ve günümüz koşullarında hırpalanan, yok sayılan, eğitim ve öğretimden yoksun bırakılan (ki maalesef aynı koşullar kadınlarımız içinde geçerli...) milyonlarca çocuğumuz var. büyüdükçe hayatın farklı sorumluluklarını da taşımak zorunda kalacak bu çocuklar için hepsine yetemese de bizler bir şeyler yapmalıyız, bu çocuklardan birinin hayatına dokunabilirsek ne güzel olur diye yola çıkmıştım ki şahane kadınlarla tanıştım, aynı duygu, düşünce ve amaç için bir araya gelince de birlikte kuvvet doğdu. Evet elimizden ne geliyorsa, ne kadar geliyorsa işin ucundan hep birlikte tuttuk, taş boyadık, örgü ördük, biçtik, diktik, pişirdik ve çabaladık, yeter ki bir hayata dokunalım, bir çocuğun eğitimine katkı sağlayalım diye. Belki henüz yolun çok başındayız ama inanıyorum ki hep birlikte bize inanan ve destek olan dostlarımızla nice hayatlara dokunacağız .

Zişan: İnsan sosyal bir varlık. Bu ekip bir araya gelmeden önce beni zorlayan temel mesele bu sosyalliğin ne olduğuydu. Sadece kafede, barda bir araya gelip herkesin kendini anlattığı ama kimsenin karşdakini dinlemediği bir haldi artık sosyallik son dönemde. Kendi adıma bu grubun güzelliği sosyalliğin gerçekte ne olduğunu tekrar hatırlatması oldu. Hem kendimizi, hem birbirimizi dinleyip yaşanan onca tatsız olaydan arınarak hiç tanımadığımız insanların hikayelerine dahil olmanın verdiği hevesle üretmek, hem bir hem çok olmak... Dayanışma'nın sadece bir sözcükten ibaret olmadığını, bir anlamının da olduğunu tekrar hissetmek... Özetle 8 Aralık'ta bekleriz efendim. **İletişim: zisankurum@gmail.com**

"Çok özlemişiz..." Ensemble Galatia ile Yeniden ...

"Kültür-sanat-tarih eserleriyle dolu ve var olanların korunduğu bir Ankara"

Söyleşi: Alanur Çavlin, Ceren Kaynak - Fotoğraflar: Serhat Şatır

Ensemble Galatia 4 yıla yakın bir aradan sonra 25 Kasım 2018 tarihinde eskiyeni'de (eskiyeni'nin 10. yılı konserleri kapsamında) sahneye çıktı. Solfasol'den bir grup büyük bir keyifle konseri dinledik. Konser sonrasında da okuyacağınız bu söyleşi için grup üyelerinden söz aldık. Grubun provası öncesinde Kaan Bahadır'ın evindeki güzel sohbetimizde Ankara dışında olan grubun solisti Gökçe Okullu ve hasta olduğu için provada olmayan grubun perküsyoncusu Nevin Şahin aramızda değildi ama onların bol bol kulaklarını çınlattık. İşte Kaan Bahadır, Selçuk Dalar, Serkan Özçifci ve Gökhan Bulut ile keyifli sohbetimiz.

Ceren: Öncelikle teşekkür ediyoruz. Grup hakkında birazcık ön bilgi olarak başlayalım sohbetimize.

Kaan: 2003'te ilk defa bir arşiv çalışmasıyla başladı. İlk başlarda hem Kelt hem de Ortaçağ müziklerini beraber çalışıyorduk. Giderek daha çok yazılı kaynaklara kaymaya başlayınca sözel gelenekle aktarılmış Keltik parçaları dışarda bırakıp yeni bir repertuar yaptık. Yaklaşık on senedir ağırlıklı olarak yazılı kaynak çalışıyorduk. Son konserimiz 15. yıl temalı olduğu için bu konserde ilk beş yılın da bir takım parçaları vardı.

Ceren: Ensemble Galatia isminiz... Bu Galatia ismi nerden geliyor, biraz bize açabilir misiniz? Hani hep Galata Kulesi'ni ve İstanbul'u akla getiriyor ama farklı bir anlamı da var.

Ensemble Galatia 4 yıla yakın bir aradan sonra 25 Kasım 2018 tarihinde EskiYeni'nin 10. yılı konserleri kapsamında sahneye çıktı.

Kaan: Aslında İstanbul'daki Galata'nın da galiba kökeni Galatlardan geliyor. Galatlar bir Kelt kavmi ve bunlar Ankara ve çevresine yerleşiyorlar. Buranın eski ismi yani Roma İmparatorluğu zamanındaki ismi Galatia, bu coğrafyanın, İç Anadolu'nun. Biz de o yüzden Galatia olsun istedik ismimiz.

Ceren: Peki Ankaralı bir grup olmak nasıl bir şey?

Selçuk: Aramızda Ankaralı yok aslında.

Kaan: Başladığımızda çok Ankaralıydık, yani herkes Ankara'da yaşıyordu. Ama şu anda grubun neredeyse yarısı Ankara dışında. Gökhan beş senedir Amerika'da. Gökçe iki senedir İzmir'de yaşıyor. Nevin, de artık İstanbul'da çalışıyor. İstanbul'da ya da yolda olmadığı zamanlar bizimle beraber çalışıyor, sağ olsun. Yani ben, Serkan ve Selçuk kaldık Ankara'da.

S: Ankaralı olmanın şöyle bir tarafı var: İstanbul'da hayat çok hızlı, her şey hızlı akıyor, üretilen şey hızlı bitiyor, hızla tüketiliyor. Ankara'da böyle değil. Ankara yaptığınız işin uzun uzun olgunlaşmasına izin veriyor. En azından eskiden böyleydi. Artık hiçbir şey olmuyor da...

Ceren: Neden olmuyor peki, oradan da devam edelim.

Selçuk: Çünkü artık o müziği üretip de sunabileceğiniz yerler o kadar azaldı ki... Onu sunabildiğinizde onu bekleyen, talep eden insan da çok azalmaya başladı, maalesef. İstanbul'da çok insan var evet illa ki bir şeyler karşılık buluyor ama Ankara'nın izleyicisi farklı. eskisinden daha az belki ama farklı. Dediğim gibi bir şeyin olgunlaşmasına izin veren bir kent burası. Ağır ağır oluşabiliyor. Pek çok da örneği var aslında Yeni Türkü gibi mesela.

"Galatlar bir Kelt kavmi ve bunlar Ankara ve çevresine yerleşiyorlar. Buranın, kabaca İç Anadolu'nun eski ismi yani Roma İmparatorluğu zamanındaki ismi Galatia. Biz de o yüzden Galatia olsun istedik ismimiz."

Olgunlaştıktan sonra İstanbul'da yer bulmuş, hayat bulmuş işler. O anlamda, belki İstanbul'da bu kadar uzun süre sürer miydi, sürdürülebilir miydik, ben çok emin olamıyorum. Başka bir şeye evrilebilirdi mesela orada çok daha hızlı, olumlu bir şey olur muydu bilmiyorum ama.

Gökhan: Belki de bu kadar yavaş gitmezdi de yani işte 15 yılda bir albüm yapmak yerine üç albüm yapmış olabilirdik belki hiçbir şey yapmamış da olabilirdik.

Selçuk: Çok daha hızlı tükenebilirdi.

Gökhan: Ankara'nın öylesi bir şeyi vardır ya iyi müzisyenler hep İstanbul'a gider çünkü Ankara'da müzisyenler hep çok çalışır. İstanbul'un o hızlı yaşantısı vs. Şimdi ben biraz keserek söylüyorum da. O yüzden Ankara'dan sürekli iyi müzisyenler çıkar. Belki biz de İstanbul'da falan olsaydık o kadar da üzerine yoğunlaşamayacaktık belki bambaşka hayatlarımız olacaktı. Ankara'nın o güzelliği var daha yavaş, sindire sindire yaşıyorsun, daha samimi yaşıyorsun. Yaptığın şeylerin demlenmesi için vakit bulabiliyorsun.

Ceren: Artık dışardan gözlemleyen biri olarak Ankara'nın ne ifade ettiğini kafanızda daha da netleştirmiş olabilir misiniz acaba?

Gökhan: O keşmekeş içerisinde yaşamayınca insanlarla iletişimin, arkadaşlığın sonrasında dostluğun çok daha ileri boyutlara geçiyor. Ben mesela gruba katılmamın sebebi olarak Selçuk'a çok teşekkür ediyorum çünkü Ankara'da olmasaydı muhtemelen biz Selçuk'la bu kadar samimi arkadaşlığımızı yürütemeyecektik, dostluğa dönüşmeyecekti, ben Ensemble Galatia'nın bir parçası olmayacaktım. Her ne kadar ben yurtdışında yaşasam da her zaman grubun bir parçasıyım. Ensemble Galatia'yı öncelikle bir arada tutan şey birbirimize olan koşulsuz sevgimiz. Sanırım bunun en büyük kaynağı da Ankara'da olmak. Çünkü insana ihtiyacımız var, her daim insana ihtiyacımız var. Öbür taraflarda belki bu ilişkiyi kuramayacaktık özetle.

Ceren: Ortaçağ müziği yapmak çok örneği olan bir tarz değil. En azından bizim ülkemizde yok.

"Ensemble Galatia'yı bir arada tutan şey koşulsuz birbirine olan sevgi. Sanırım bunun en büyük kaynağı da Ankara'da olmak. Çünkü insana ihtiyacımız var, her daim insana ihtiyacımız var."

Gökhan: Sadece Ankara'da değil herhalde Türkiye'de örneği yok.

Kaan: Türkiye'de çalıştığımız dönem üzerine icrada bulunan başka bir grup yok.

Ceren: Bu yazılı, sözlü metinleri bir müziğe dökmek nasıl bir duygu? Nasıl yapıyor?

Kaan: Aslında yapılmış örnekler bakıyoruz. Direkt olarak el yazmasından adapte ettiğimiz çok az parça var. Genelde ilk önce bir duyuyoruz parçaları. Çünkü el yazması okumak biraz uzmanlık isteyen bir şey ve aramızda herkes yapamıyor. Mesela sadece sanırım Serkan okuyabiliyor *neume notasyonunu* biraz da ben ve Selçuk... Ama ağırlıklı olarak o tür işleri Serkan'a yıkıyoruz çünkü kendisi müzikolog.

repertuarın yaşayan bir repertuar olmaması. Yani kaynaklara nasıl ulaşacağız, o kaynakları nasıl yorumlayacağız, bu kaynakları nasıl yorumlamışlar... Bunların bir sürü süzgeçten geçmesi lazım ve o çok derin bir kültür-müzik birikimi, müzik bilgisi istiyor. Bu çok zor. Bitmek bilmeyen okuma-deneme süreçleri demek bu. Üçüncüsü enstrümanlarımız yaşayan enstrümanlar değil. İşte bunların tekrar yapılması... Dönem bize pek yardımcı olmuyor müzik bilgisi hakkında. Enstrümanları tanıtan bir takım yazmalar var fakat birincisi bunları yazanlar müzisyen değil, çoğunlukla gezginler... Mesela bizim topraklarımızda da bu böyle. Yani müziği bilen kimseler değil. Bir müzisyenin ihtiyaç duyduğu bilgilerin ne olduğunu düşünüp ona göre yazmıyorlar onu. Yarım yamalak bilgi kırıntıları var. Mesela şöyle; bir enstrümanın nasıl tınladığını anlamak için Ortaçağ Fransa'sından romanlar okumak zorunda kalıyoruz biz.

hep inanılmaz derin hesaplar... Dinleyiciyle ilgili sorunlar da var. Dinleyiciyi bilgilendirme görevi yine bize düşüyor.

Ceren: Yaşamayan bir müziği özellikle mi tercih ettiniz? Yani nasıl çıktı ortaya?

Serkan: Hepimiz satılan enstrümanları kullanarak başladık bu işe. Sonra buna döndü. İki türlü söyleyebilirim. Müzik, zaman makinası... Koku gibi. Hemen ordasınız, aracasız, anında. Birincisi bu müzik bizi çok tuhaf yerlere götürüyor. Bir kere o yüzden icra ediyoruz. Gitarın götürmediği, baterinin götürmediği bir yerlere çağırıyor bu müzik: At nalları duyuyorsunuz, kılıç şakırtıları duyuyorsunuz... Kan, ter kokuyor falan... Taş duvarların soğukluğu var. Bir kere o tarafa götürüyor. Ortaçağ deyince kesinlikle loş bir ortam. Rengi ve tonu var her müziğin. Ben o rengi

"Biz bir müzikal direktör önderliğinde müzik yapan bir grup değiliz. Dolayısıyla düzenleme bu olacak, sen burada gireceksin, sen bunu çalacaksın gibi bir yapımız yok bizim. Son derece demokratik, bol çene çalmalı... Tabii her demokratik süreç gibi çok da zaman alan bir şey bizde bir parçanın ortaya çıkması."

Gökhan: Ama bu zaten yoruma dayalı şeyler, orada okuduklarımız da. Onu yorumlayıp da bir sese, müziğe dönüştürmek de bambaşka bir şey.

Selçuk: O dönemi, nasıl hayal ettiğiniz, belli şartları, müziğin sınırlayan koşulları, enstrümanlarınızın sınırlandırdıkları... Bazen sınırlar gittikçe darlıyor ve bu sınırlar içinden yaptığınız şey ağır ağır oluşmaya, ortaya çıkmaya başlıyor. Ortaya bir şey çıkıyor tabii ama en başta hayal ettiğiniz şey mi çıkıyor, o da ayrı konu...

Tek bir seviyede zorluğu olan bir iş değil. Birincisi ne tür yaparsanız yapın grup müziği yapıyorsunuz. Bu şu demektir 6 tane kafa var bizim grup için: 6 farklı beklenti, 6 farklı sound, 6 farklı düzenleme, enstrümantasyon, tempo, yorum... Yani bu en temel zorluk aslında. Biz bir müzikal direktör önderliğinde müzik yapan bir grup değiliz. Dolayısıyla düzenleme bu olacak, sen burada gireceksin, sen bunu çalacaksın gibi bir yapımız yok bizim. Son derece demokratik, bol çene çalmalı... O yüzden de... Tabii her demokratik süreç gibi çok da zaman alan bir şey bizde bir parçanın ortaya çıkması. Zaten bir kere en temel zorluk bu: Grup müziği yapmak. İkincisi

Ceren: Güzel bir keşif aslında, değil mi?

Serkan: Tabii ki. Bir de sağ olsun akademisyenler okuyor bunları bizim yerimize. Biz makaleleri okuyoruz kısa yoldan. Şimdi çalgıların yapım tekniği, kullandığı teller, akort sistemleri bugün bunlar üzerine biz düşünmüyoruz bile; çok standart, çalgı fabrikaları var. Bu ayarda kullan, bu teli tak diyor. Nerde böyle lüksler bizim enstrümanlar için. Bu başka bir zorluğu... İcra edildiği ortam... Yani müzik, yaratıcı var, bestecisi veya icracısı, aktarıldığı ortam var bir de bunun alıcısı var. Biz icra kısmındayız sadece. İşte bunun aktarıldığı ortam nasıl olmalı? Otantik icra diye bir hayalin peşinden koşuyoruz ya biz eski dönem müziği yapanlar. Bu sadece Ortaçağ değil, Rönesans, Barok için de geçerli... Dönem enstrümanları belli salonlarda çalınmak üzere tasarlanmış sazlar bunlar. Örneğin stadyumlar ya da büyük salonlar için değil bunlar. O ortamda nasıl tepki veriyordu? Aslında nasıl tınlıyordu bu müzik? Ortamın önemi... Şu an barda, konser salonlarında çalıyoruz yani aslında bağlamından kopartıp başka yerlere yerleştiriyoruz biz bunları. Bu müziğe ne katıyor, ne götürüyor? Bunlar

seviyorum. O loşluğunu seviyorum mum ışığının. Ve o mum ışığının büyük tavanlardaki o gölgesini seviyorum.

Kaan: Her müzik, aslına bakarsanız, yapıldığı çağın algısıyla çok paraleldir. Yani bugün bizim hakikaten garipseyebileceğimiz, referansları çok farklı olan bir varoluş dönemi Ortaçağ. Bugün bizim inandığımız, bildiğimiz, güvendiğimiz hemen hemen hiçbir şey o dönemde geçerli değil. Bilim dediğimiz şey mesela ya da varsa bile son derece sınırlı, onun yerine inanç var. Yani insanların inanç üzerine yaşadıkları bir dönem büyük oranda. Avrupa özelinde Ortaçağ'ı şöyle görüyorum: Batı Roma yıkıldıktan sonra Avrupa'nın çok derin ve uzun hayal kırıklığı... Ondandır ki referanslar iki yere gidiyor. Biri Tanrı'ya gidiyor Hristiyanlık üzerinden, diğeri de geçmişe Roma'ya gidiyor. Hep bir görkemli dönemin canlandırılması hayali var. Mesela İspanya sarayında hala insanlar Roma hukukunu canlandırmaya çalışıyor. Çünkü hakikaten daha ileri bir hukuk, barbar Gothların ya da engizisyon hukukundan çok daha elit, son derece iyi işlenmiş bir hukuk. Aynı şekilde sanatın, mimarinin referanslarının hep geriye,

Antik Yunan'a ve Roma'ya doğru olduğunu görüyoruz. Böyle bir dönem herhalde dünyada çok az yaşanmıştır; tüm referansın ileri değil geriye olduğu bir dönem. Başka bir insanlık biçimi var, başka bir insanlık hayali var. Dolayısıyla müzik de bütün bunlardan bağımsız değil. Müzikte de tüm bunların yansımalarını görebiliyoruz.

Selçuk: Öteki taraftan Ortaçağ'ın beslendiği ikinci bir şey de mitoloji. Oradaki her bir hükümdar, güç sahibi olan herkes kendini bu mitsel imgelerle ilahlaştırıyor tebaasına karşı. O yüzden de her şeyin içinde bu mitolojik göndermeler var. Bunun yanı sıra Endülüs sonrasında yükselen bir Hristiyanlık var Avrupa'da. Ayrıca hareket etmek çok rahat. Öyle olunca da bölgeler ve kültürler birbirleri ile alışveriş ediyorlar, sürekli. O yüzden de zenginlik var. İsteyen enstrümanını alıp bir sürü yolla seyahat ediyor. O yüzden de, ekseriyetle o dönem, müzik dediğimiz şey orda belli bir sınırdan kalmıyor. Gittiği yerlerden besleniyor, değişiyor, enstrüman da oranın şartlarına uygun oluyor. Bir enstrümanın hiçbir şeyi ötekiyle aynı değil... O yüzden de bu geçişkenlik bir kere -bu sözü de çok sevmem ama- mozaik bir sonuç ortaya çıkarıyor. Özetle farklı farklı şeylerden, yerlerden ortaya çıkan o mozaik Ortaçağ diyoruz.

Kaan: Roma yıkılmadan önce, aşağı yukarı Akdeniz'in çeperi, benzer kültürel yapılarla örülmüştü. Ama Roma yıkılır yıkılmaz her yerde yerel kültürler domine olmaya başlıyor. Ve dolayısıyla Selçuk'un vurguladığı çeşitlilik de oradan kaynaklanıyor. Tabii ki Roma zamanında bütün bu ilişkileri düzenleyen insanlar var, imparatorluk için eğitim almış. Ama imparatorluk yıkıldığında artık bu küçük krallar kendi başlarının çaresine bakmak zorundalar. Dolayısıyla sürekli birbirleri ile hem didişme halindeler hem de iletişim halindeler. Bir taraftan da Roma'nın yıkılmasıyla Akdeniz kültür çevresine birkaç unsur daha katılıyor. Kuzeyden Gotlar, Cermenler, Hunlar giriyorlar, güneyden Araplar ve Berberiler geliyor. Hakikaten çok renkli bir yapı. Mozaik dediğimiz o çok renklilik tam da buradan karakterize ediyor dönem müziğini. Aynı dönem için Güney ve Kuzey Fransa'dan müzikler bile çok farklı. Mesafeyi biraz daha artırırsanız her yerde çiçeklenen bir sürü farklı kültür var. Onların yerel izlerini sürmek çok keyifli bir şey

Gökhan: Ortaçağ müziği için ne düşünüyorum? Aslında üç kelime: Birincisi basit, ikincisi duru, üçüncüsü naif. Serkan'ın dediği gibi duvardaki gölgeler içerisinde sadece bir vokalin yankılanan sesini duyuyorum zaman zaman. Ya da ne bileyim bir troubadourun gezdiği, dolaştığı her

yerden biriktirdiklerini içindeki cümleleri çok basit bir cümleyle aktarabilmesi geliyor. Örneğin halk müziğinde de güzel alt yapılarla yapılmış icra edilmiş bir sürü eser vardır, bir sürü sanatçı söyler ama Aşık Veysel'i bir kenara koyar onu dinlersiniz. İşte Ortaçağ müziğinde de sadece bir vokalin yaptığı ufak bir ses insanın gönlüne dokunabiliyor.

Ceren: Tam da bu noktada sizin dediğiniz bir şey daha dikkatimi çekti. Cidden bunu dinleyiciye nasıl aktarıyorsunuz?

Kaan: Ben bu sorunun muhatabının Gökçe olacağını düşünmüştüm. Çünkü onun sesi üzerinden parça aktarılıyor. Dolayısıyla belki de en iyi bağ ifade edecek Gökçe'ydi, keşke burada olsaydı. Aslında aktarabiliyor muyuz çok emin değilim ben. Çünkü söylemek istediklerimizin belki de yüzde birini ancak söyleyebiliyoruz çünkü hani düşündüğümüz ve istediğimiz gibi bir sunum yapsaydık muhtemelen üç saat konuşma ve ondan sonra üç dakika müzik olurdu. Her şeyin arkasında anlatılacak çok şey var. Bir esere yakınlaşıyor olmak o parçaya bir sürü şeyi bilmenizi gerektiriyor. O eserin bestecisi kim, hangi dönemde yaşamış, dönemin koşulları ne, dönemin estetiği nasıl, kullanılan çalgılar nasıl, falan. Bütün bunları teker teker anlatmayı çok istiyoruz ama o zamanda hakikaten işin adı konser olmuyor. Bu nedenle biz sadece birtakım ipuçları vermekle yetiniyoruz.

Selçuk: Bu çoğunlukla da hikâyesi oluyor eserin; bu ya da o dönemle ilgili ufak bir atmosfer tasviri oluyor, aslında.

Alanur: Dönüp konserlerinize baktığınızda burada çalmak çok keyifliydi dediğiniz mekanlar var mıydı? Nasıl mekanlardı onlar?

Serkan: Tabii ki Aya İrini (16 Aralık 2011, III. Uluslararası Mistik Sanat Festivali)

Selçuk: Başka bir yer daha var ama herkesin evet diyeceğini düşünüyorum : yağmuru çağırduğumuz Antalya.

Kaan: Antalya'da bir konsere gittik. Dünya Müziği Festivali (20-21 Eylül 2006), ufak bir mekandı. Ses sistemleri falan. Biz nefret ediyoruz bu ses sistemi olayından... Konser eski bir Antalya evi avlusunda. Tam sahneyi hazırladık, başlayacağız birden gök gürültüleri falan. İlk cümlesiydi ilk şarkının. Hepimiz içeri girdik. Küçük bir mekan, tıklım tıklık olduk... İnsanlar konser için geldi, bekliyorlar hiç imkanı yok dışarda çalmanın, elektrikler de gitti. Dedik ki burada çalamaz mıyız. Akustikle hiç ses sistemi kullanmadan. O gerçekten benim en keyifli

"Müzik, zaman makinası... Koku gibi. Hemen ordasınız, aracısız, anında. Birincisi bu müzik bizi çok tuhaf yerlere götürüyor. Bir kere o yüzden icra ediyoruz. Gitarın götürmediği, baterinin götürmediği bir yerlere çağırıyor bu müzik: At nalları duyuyorsunuz, kılıç şakırtıları duyuyorsunuz... Kan, ter kokuyor falan... Taş duvarların soğukluğu var. Bir kere o tarafa götürüyor. Ortaçağ deyince kesinlikle loş bir ortam. Rengi ve tonu var her müziğin. Ben o rengi seviyorum. O loşluğunu seviyorum mum ışığının. Ve o mum ışığının büyük tavanlardaki o gölgesini seviyorum.

çaldığım konserlerden biriydi. Çünkü gerçekten o dönemin icrasına en çok yaklaştığımız şey oydu. Gerçek akustik...

Serkan: Taş bir handı. Bütün masalarda mumlar yanıyor falan. Ahşap masanın başına topladık hepimiz. Çok güzeldi.

Alanur: Klasik bir soru: Bundan sonra ne yapacaksınız? Dinleyiciler olarak neler beklemeliyiz sizden? Bir daha albüm yapacak mısınız?

Gökhan: İlk olarak size söyleyeceğim o zaman. Birkaç parça yapmak istiyoruz. 3 tane eser kaydedeceğiz. Ve bunu youtube, spotify gibi dijital platformlar üzerinden yayınlacağız. İkincisi daha çok salon konseri yapmayı planlıyoruz. Bir de yurt dışındaki festivallere katılma isteğimiz var, onlar için çalışıyoruz. Bir silkelenip, kendimize gelip yola devam etmek istiyoruz.

Selçuk: Ocak ayında bir konser daha var. Türk Amerikan Derneği'nin düzenlediği 8 Ocak'ta Tatbikat Sahnesi'nde (ön kapı Coşkandaş ismi ile geçiyor) olacak bir konserimiz var.

Alanur: Son bir soru daha sorayım: Bu enstrümanlar biliyoruz ki böyle gidilip sizin dediğiniz gibi satın alınan enstrümanlar değil. Biraz enstrüman maceranızı bize kısacık anlatsanız.

Selçuk: İyi ki hatırlattınız. Bu nokta bizim için çok değerli. Bir gün enstrümanlara bakıp bakıp ağlarken Erkan Usta'nın atölyesi ile karşılaştık. Ondan sonrasını sen anlat Kaan.

Kaan: Bizim bütün enstrümanlarımızı aşağı yukarı Erkan yaptı sağ olsun. Erkan Ketenci. Grubun doğal üyesi, zaten. Biz ona bir takım resimlerle falan gittik. Onun projelendirmesi hepsi, o tasarladı. Ve gönüllü bir şekilde halletti bütün işlerimizi, hala da yapıyor. Grubun başlamasıyla Erkan da başladı sağ olsun. Sağ olsun yıllar içerisinde de hiç elini çekmedi üzerimizden. Ne zaman ihtiyacımız olsa kalkıp gittik de siz kimsiniz, yapamam demedi hiç.

Selçuk: O bizim grubun 7. üyesi. Grubun görünmeyen kahramanı.

Kaan: Evet bu çok önemli gerçekten. Bu soundu yaratan Erkan, aslında. Enstrümanların bir çoğu onun elinden çıkma. Biz icracıyız sadece, enstrümanın soundunu üreten o.

Alanur: Bu güzel sohbet için tekrar teşekkürler. Heyecanla bir sonraki konseri bekliyoruz.

ÇORBA

* Nagehan Mercimek *

Baş ağrısına da iyi gelir kış ağrısına da. Kalp acısını da dindirir eklem sızısını da. Akşamdan kaldıysan iç bir çorba. Sabaha karşı dörtte sadece iki yer açık artık senin için: sol ok çorbacıyı sağ ok acil servisi gösteriyor. Seçimini yap. Evde mi kaldın yoksa? Su tencereye, koy dolapta artık ne kaldıysa. Biraz tuz biraz da karabiber; ekmek ile tiridine bana bana...

Tarihte gidebildiğimiz kadar geriye gidelim önce sanki marifetmiş gibi. İki teknolojik gelişim gerekliydi adem oğlu ve kızının çorba pişirmeye başlaması için: ateş ve kap. Ateş uzun zamandır tedavüldeydi aslında. Ateşin ilk "kontrol" edildiği dönem arkeologları sürekli meşgul ediyor; şimdilik bilinen en eskisi, Erektusgillerin Güney Afrika'da bir milyon yıl önce Wonderwerk Mağarası'nda yakıldığı kamp ateşi. Bu Indiana Jones kılıklılar ilk ateşin 800 bin yıl önce Yakup'un Kızları Köprüsü'nde (günümüz İsrail topraklarının içinde) yakıldığını söylüyorlardı bir aralar ama işler değişti sonra tabii.

Çorbayı pişirecek kap çok daha sonraları, yaklaşık 20 bin yıl önce Uzak Doğu'da ortaya çıkıyor. Muhtemelen de balık çorbası yapmışlar.

Bilim kendini sürekli yalanlama üzerine kurgulamış sağlıklı bir süreç değil mi zaten? Hani şizofren bizdik?! İlla bir kaba gerek yok suyu kaynatmak için. Toprağa bir çukur kazıyorsunuz, tabana kocaman taşlar koyuyorsunuz ve içeride güzel bir ateş yakıyorsunuz. Ateş sönünce külleri topluyorsunuz ve işte size kalan, yemek pişirmek için nezih bir ortam. Hele bir de çukurun etrafını küçük taşlarla, otlarla ya da hayvan derisiyle kapladıysanız su da sızdırmaz artık! Yani pişmez mi çorba burada? Amerika ve Avustralya halklarının bize öğrettikleri bunlar.

Hayvan derisini ya da midesini "pişirme torbası" olarak kullanmak da mümkün aslında. Bu torbanın içine çorba malzemelerini atın ve torbayı ateşe ne çok uzak, ne de çok yakın kalacak bir şekilde asın. Yavaş yavaş kendi halinde pişsin yeni milenyumların mikrodalgalarına inat.

En eski ateşin, en eski kabın ya da en eski pişirme yönteminin hangisi olduğunu bilmenin ne önemi var ama? İnsan unutup unutup hatırlıyor zaten önceden bildiklerini. Ne garip bir iş bu arkeoloji; modernizmin getirdiği kibirlilik hali ile yeni keşifler yaptığını sanmak...

"Şimdi ocağa bir çorba vursam, içine de zümrütler, yakutlar doldursam Hrant'ım geri gelir mi? "

Mercimek Çorbası için Malzemeler (alfabetik sıra ile)

- Domates, peltesi ya da salçası
- Havuç
- Ispanak, tazesinden bir tutam
- Kırmızı mercimek, 1 ölçek
- Kimyon, pul biber
- Patates
- Su, 5 ölçek
- Zeytin yağı

Yapım Önerisi

Yağ ile havuç ve patates kavrulmaya başlanır. Biraz renk, biraz da ekşi tat için domates peltesi ya da salçası eklenir ve kavurmaya devam edilir. Mercimek, kimyon eşliğinde eklenir. Ateş az buçuk daha harlanırsa kırmızı mercimekler daha da kırmızı olur (yalandan kim ölmüş!). Su eklenir ve bir taşım kaynatılır. Sonrasında kısık ateşte kapağı kapatılır, ta ki çorba istenen kıvama gelinceye kadar. Ufak bir tavada yağ kızdırılır ve pul biberin özü alınır. Çorba servis edildikten sonra bir-iki tatlı kaşığı acı yağ gezdirilir. Üzerine üç beş de taze ıspanak atılırsa hakkında şehir efsaneleri dolaşır.

Notlar silsilesi

1. Herkes kendi ölçeğini bilir. Bire beş oranı, mercimeklerin bu mahlukatın ağız tadına göre yumuşaması için deniz seviyesinden bilmem kaç metre yükseklikte, şu kadar basınç altında tespit edilmiş bir orandır. Çorbanın içine girenlerin kati ölçüsü olmaz. Çorba karışıklıktır, bulanıklıktır, disiplinsizliktir.
2. İnadına basit tabak, rastgele ışık, öylesine bir resim, gurme olmayan yemek; herkes için yemek.
3. Çorba evde de güzel pişer, ormanda da. Elektrikli karıştırıcılar çok da gerekli olmayan icatlardır.
4. İnek, kuzu, oğlak, böcek, köpek, alabalık, yengeç, domuz, tavuk, bildircin... Hayatta tutunsunlar. Toprağın verdikleri herkese yeter. Başlatmayın damak tadınızdan.

Biraz da etimolojik oyun oynayalım. Dünya dillerine pelesenk olmuş restoran kelimesi 1800 yıllarında Fransız bir amcanın Louvre yakınlarında açtığı bir mekandan geliyor. Bu isim Eski Fransızca (1300 yılları) "restorer" o da Latince "restaurare" kaynaklı; tamir etmek ya da yenilemek demek. Mekanda satılan bulyonlar, bunları içeni yenilemiş kendine getirirmiş. Bulyon (bouillon) da zaten Eski Fransızca da kaynatmak (bolir) fiilinin geçmiş zaman halinin isimleşmiş. Kaynamış et suyu yani. İçine biraz patates, biraz da soğan, işte size çorba.

...

çığlık ne olur sonunda hacir'anım kırılır
bir kentin ara sokaklarından toplanır kırıkları
toplanır ama birleştirilemez
bir denize bakarsın ya arada bir uzun süre
sonra bitince ona benzer bir şey

çoğalt hacir'anım çorbayı tazele
güz güneşi geldi gidiyor işte
inanır mısın hüznü bir aşk gibi
insanın bir mendil bile kalmıyor elinde

hacer'anım
bu yıl da iyisin değil mi (turgut uyar,
1982)

Başlarken de söylediğimiz gibi... Bu aş her derde deva bir aş! 'Sağlık için çorba' geçmişlerden gelen bir öğreti. Eskiden doktorun, hastanın yanından kalkıp mutfağa girmesi çok da yadırganan bir olay değil. Mesela güçsüz bedenler için öküz gibi güçlü hayvanların etinden yapılan çorbalar öneriliyor. Yılan Çorbası ise bambaşka bir olay. Bu garibanın vücudu esnek olduğu için etinden yapılan çorbanın eklem ağrılarına iyi geldiği düşünülüyor. Kendisi sürekli deri değiştirdiği için cilt sorunlarını da düzeltirmiş yılanın çorbası vakti zamanında.

İncinin, deliliğe ve melankoliye iyi geldiği düşünülürmüş. Kanı da temizlermiş. O yüzden pişen çorbanın içine katarmış egemenler küçük incileriyle altın paralarını.

Damarlarında akan o al kanları yılan zehrinden arındıranlar mı delirdi, artık iyiden iyiye, yoksa biz mi melankoliyiz hep? Şimdi ocağa bir çorba vursam, içine de zümrütler, yakutlar doldursam Hrant'ım geri gelir mi?

Yerel Yönetim Forumları-1:

Bu ilk forum. Çok iyi olmalı. Düzenlemede bin bir türlü aksaklık olabilir. Dikkat etmeliyiz. Elbet dikkat edeceğiz, ama yine de olursa bir şeyler? Olabilir. Ama çok iyi bir ön-hazırlık yapmalıyız. Yeri tekrar tekrar görmeliyiz. Gözümüzün önünde o gün olabilecekleri ve olması gerekenleri çok iyi canlandırmalıyız.

Duyurular yeterli oldu mu acaba? Kim gelecek? Ankaralıları bir ilgi gösterecekler mi? Kaç katılımcı olacak? Bu toplumsal bıkkınlık ve umutsuzluktan, payımıza düşecek acaba?

Hazırlık metinlerine bir kez daha göz atalım. Programın, zihnimizdeki provalarını bir kez daha gözden geçirelim. Soruların formülasyonu çok önemli. Soruyu nasıl sorarsak, en geniş kitleden en içten yanıtları nasıl alabileceğimizi, iyi kestirmeliyiz. Soru formunu değiştirelim. Bir kez daha değiştirelim. Son kez ve son dakikada yine değiştirelim. Teknik kontroller yeterli mi? Ses gelecek mi? Seloteyp-makas var mı?

Sabah erkenden, salonda yapılacak iler için orada olmalıyız. Kağıtlar nasıl olsun ve nereye asılsın? Eski sayılarla kim ilgilenilecek? Katılımcıları gerçekten heyecanlandırabilecek miyiz? Yapmak istediğimiz şey çok basit aslında: Ankaralıları,

bu yerel seçimlerde, ne istediklerini daha iyi bilebilsinler istiyoruz. Sorunun, adaylar arasından bir seçim gibi sunulmasına karşı, kentin sorunları üzerinden geliştirilen düşünceleri, önerileri tartışabilir miyiz?

Ne isteyebiliriz gelecek için? Gerçekçi mi olsun, yoksa gerçeğin kısıtlamalarındansa, hayallerimiz, bütün Ankaralıların her açıdan/ her konumdan seslendirilmiş hayalleri mi ortaya çıksın? Toplantı sırasında yapılacak her şey ile toplantının amaçları arasındaki sıkı ve içtenlikli bağ nasıl görülebilir/ sezilebilir hale gelecek?

Binlerce soru. Bir kez daha gözden geçirelim. Soruları kağıtlara yazarken, kağıtlar dikey mi dursun, yatay mı? El yazısı mı olsun, makine yazısı mı? Konuşmacılar gelmeye başladı mı? Eski sayılarla kim ilgilenilecek? Kimse. Oraya öyle dizelim ve bir de başış kutusu bırakalım, gerisi olması gerektiği gibi, karşılıklı güven üzerinden gitsin... Konuşmalarda kimse lafı fazla uzatmasın ki, herkese yeterince zaman kalsın. Ama bunu, kimseyi kırmadan nasıl yapabiliriz? Sarı ve kırmızı kart mı göstersek?

Katılımcılar gelmeye başladı. Başlama saati yaklaşıyor. Film hazır mı? Program basit aslında:

önce Ankara ile bir film gösterilecek: Halil Yetiş'in 2014 yılında yaptığı Ankara 1457 filmi. Film adını 1937 yılında bulunmuş bir asteroidden alıyor.

Asteroid, 1937'de, Heidelberg'de, Ankara olarak isimlendirilirken, kim bilir ne tür umutlar ve düşünceler vardı dünyada? Ankara, Avrupa'da, bir üniversitede yapılan çalışmayla, bir keşifle, nasıl olup da ilişkiliniyordu acaba? Beri yandan 2014'ün Ankara'sı ne halde, hatta 4 yıl sonra, artık bulamadığımız ne tür şeyleri kaybetmişiz? 1937 dünyasının beklentileriyle 2018'in gerçekleri nasıl karşılaşıyorlar?

Aslında bir yarım günlük toplantıdan, bir film gösterisi, bir panel ve bir forumdan çok fazla şey mi bekliyoruz acaba? Solfasol bu toplantıyı yaptı diye, gelmekte olan yerel yönetim seçimlerine daha mı hazırlıklı olacak Ankaralıları? Demokrasi üzerine, yerel-katılımcı demokrasi üzerine, insanların içinde yaşadığı mekanlara ve kente dair politikalar üzerine, bir etkimiz olacak mı? Ankaralıların, daha çok, ya da daha farklı düşünmesine, en azından soru sormasına yardımcı olabilecek mi, bu toplantı? Bir yarım günde ne yapılabilir ki? Ama bu bir adım. Belki elde edilebilecek şey çok küçük olur ve hiçbir şeyi değiştirmez. Ama denemeye değmez mi?

Ankara'da an çok sevdiğiniz şey ne?

- (Semtimize için) Sosyal kültürel etkinliklerin olması, semtte kafelerin yoğun olması
- (İstanbul'dan taşınmış biri olarak) hayatın daha yavaş akması ve daha az yorucu olması
- Ulus'ta (sokaklarda) yürümek
- Anılarım, 70li yılları Yenişehir'inde özgürce bulvarlarda dolaşmak... Filiz Kerestecioğlu
- Kuğulupark, ÇSM-Leyla Tatar
- Birlikmiş olan anılar ve bunların vesilesi olan mekanlar: evler/kahveler/cafe'ler/meyhaneler/ okullar
- Eski Ankaralıların izini sürmek
- Eski Ankara
- Dostluklar
- Konur'da gaz yemek
- Anılarım ve arkadaşlıklarım

- Herkesin ortak bir kaderle, göçle gelip, bu şehirde kesişmesi
- Film festivalleri
- Kolektif girişimleri/ yapıları
- Merkezler çok az olduğu için durmadan tanıdıklarımızla karşılaşabilmemiz (ör: Konur)
- İtfaiye meydanı
- İstanbul'dan dönüşü
- Suluhan'ın arka avlusundaki çay bahçesi
- Sonbaharda Atatürk Bulvarından aşağı yürümek
- Sokaktaki Kedileri

Serhat Şatır

Sizce Ankara'da yaş zorlayan şey ne?

- İnsanı temel alan bir çevre düzenlemesinin olması, bir semtinden öbür semtine arada yüz yıllık bir zaman varmış gibi olması
- Parkların azlığı parkların içinde kafelerin olması
- Yeşillikler içinde ve düz alanlarda yürüyüş parkurlarının olmaması (tek gidebildiğimiz yer Eymir Gölü)
- Beton lobisi, kentliye güvenmeyen ve dayatmacı yöneticiler
- Kent planlamasını bilmeyen belediyeceilik anlayışı
- Kentsel dönüşüm yüzünden ağaçların kesilip yerlerine çirkin binaların yapılması
- Kentlilerin olmaması (kentli değerleri olamayan toplum kesimleri, sosyal kültür azlığı)
- Alt-üst geçitler, betonlaşma ve makam araçlarıyla dolu hiyerarşik bir kent hali (Filiz K.)
- Kent ulaşımının yetersizliği- özellikle şehrin merkezinden çevreye ulaşmanın imkansızlığı (Metro, tren vs. yokluğu (Leyla Tatar)
- Yaşadığımızı dair söz hakkı yoksunluğu
- Halk otobüsleri

Alix Semender

Nasıl Bir Ankara?

Film, yaklaşık 1 saat ve üç bölümden oluşuyor. Salon karanlık ve izliyoruz: "Yeraltı, Sarsıntı ve Flanör". İlk iki bölüm, o kadar sarsıntılı ki gerçekten, en sondaki Ankara'da flanör yürüyüşü, belki biraz ferahlatılabilir bizleri? Kentin çeşitli semtleri, sıradan ve ilginç olaylar, gündelik yaşamın akışı ve bu akıştaki aleladelik ve yoksulluk ve umut kırıntıları, direnç ve baş eğmeler, akıp gitmekte olan dayanılmaz bir aldırışsızlık, çöküntü/ çürüme ve yabancılaşmalar...

Panelde üç konuşmacı var. İki kadın ve bir erkek gazeteci. Ankara'da yaşamış/ gazetecilik yapmış, Ankara'nın sorunları üzerinde düşünmüş ve düşünmekte olan Ankaralılar onlar da... Salon çok kalabalık değil, ama fena da değil. Birçok hiç tanımadığımız yüz var ve onlarla tanışmış oluyoruz, ya da tanışacağız.

Çağdaş Sanatlar Merkezi toplantı salonunda, her iki tarafa da kağıtlar astık ve her birinin üzerinde, şu üç soru yer alıyor: "Yaşadığınız kentte en çok sevdiğiniz şey ne?", "Bir Ankaralı olarak yaşamınızı en fazla zorlaştıran şey ne? (Ya da "Ankara'da yaşayan biri olarak, kentteki yaşamı en fazla zorlayan şey nedir?)" ve "Ankara'nın (sokağınızın/ mahallenizin/semtinizin/kentinizin) daha yaşanabilir hale gelmesi için sizce 'olmazsa-olmaz' ne?"

ne?" Kağıtların yakınına keçe kalemler koyuyoruz ki, katılımcılar kolayca yazabilsinler.

Panelin konuşmacıları Nergis Demirkaya, Özlem Akarsu ve Faruk Bildirici. Daha açış konuşmasını yapmaktayken, ilk sarı kartı ben(Akın Atauz) yiyorum ve iyi ki öyle oluyor ve konuşmacıların, daha başlarken, kendilerini nasıl denetleyebileceklerine dair, yerinde bir uyarı oluyor.

Gazeteciler, Ankara'da yaşamakla ilgili deneyimlerini aktarıyorlar ve kentin nereden gelip, nereye doğru gitmekte, nasıl değişmekte olduğuna dair, kendi gözlemlerini, kendi değerlendirmelerini aktarıyorlar. Bunlar hem değişimle ilgili bilgiyi/ bilinci etkiliyor, hem de bunca olumsuzluk varken, "bunlara karşı neler yapabiliriz?"e dair sorular uyandırıyor. (Bu konuşmaları ve soruları/ yanıtları, daha ayrıntılı olarak okuyabileceksiniz.) Gerçekten, salondan epey soru gelmeye başlıyor ve konular tartışılıyor.

Sonra minik ara var. Ama bu ara da çok önemli. Duvarlardaki kağıtların forum öncesinde dolmaya başlamasını bekliyoruz. Beklediğimiz gibi de oluyor. Foruma hazırlıyoruz kendimizi: katılımcılardan gelecek düşünceler ve öneriler,

küçük küçük, farklı ayrıntı düzeyine de olsa, Ankara'da olup-bitenlere karşı hemşerilerden gelen tepkilerine ve nelerin, nasıl yeniden yapılması gerektiğine/ yapılabileceğine dair düşüncelere/ hayallere ulaşmaya çalışacağız. Olabildiğince özgür ve sınırsız, deneysel ve keşfedici bir karşılaşma bekliyoruz.

Katılım iyi. Düşünceler bol ve çeşitli. Bu daha bir başlangıç olduğu için, her şey dağınık ve parça parça gibi duruyor. Henüz, Ankara'nın bütün semtlerinden, bütün sınıflardan ve bütün farklı kesimlerinden gelen bir katılımcı çeşitliliği elde edebilmiş değiliz. Çıkacak metinler, yanlı ya da homojen bir kesime ait olabilir. Ama bir araya gelip konuştuğumuz ve tartıştığımız, Ankara için, Ankaralılar tarafından örülmeye başlanan öneriler listesi giderek çeşitlenebilir. Önce bir liste, sonra da, program taslakları elde etme umuduyla ilgili çabalarımızı, çeşitlendirilebiliriz belki?

Her şeye rağmen, arayışımız, bir biçimde somutlaşmaya başlıyor.

Ne kadar iyi yapabilirsek, o kadar katkımız olur Ankara'nın daha iyi bir yer/ daha iyi bir kent olmasına...

Yaşamı en fazla

Sizce Ankara'nın (sokağınızın/ mahallenizin/ semtinizin/ kentinizin) daha yaşanılır hale gelmesi için, "olmazsa-olmaz" ne?

- Yaya trafiği, yayalıktaki zorluk
- Polisler
- İnsana verilmeyen değer
- Yöneticilerin bizle dalga geçmesi (şehircilik anlamında)
- Toplu ulaşımsızlık, araç sahipliğinin özendirilmesi
- Şehir merkezinden geçen otobanlar
- Şehir aydınlatmasının çok kötü ve yetersiz olması
- Bir şehir meydanının olmaması
- Bekçiler
- Çok kaygan ve çok şuursuzca yapılan "engelli" sarı yollar
- Valinin saçma sapan LGBTİ etkinlik yasağı
- Genelevlerin kapatılması, orada çalışan insanlara yüksek ücretli iş istihdam sağlanmaması
- Seks işçilerine polislerin kafasına göre ceza yazmaları

- Semt meclisleri kurulabilir, semtte yaşayanlar yaşadıkları yerle ilgili konularda doğrudan karar alabilir, söz sahibi olabilirler.
- Mahalle muhtarlıklarının daha işlevsel hale getirilmesi.
- Düz ve geniş parklar
- Ortak alanlar, kültür sanat etkinlikleri Kültür merkezleri
- Yeşil alanlar, parklar, gece aydınlık sokaklar ve insana saygı (Filiz K.)
- Ulaşım-kent-estetiği yeşil alanlar ve çöp soru çevre ve sorununun çözülmesi (Leya Tatar)
- Kornasız ve araçsız sokaklar (gürültü, özel araç/otomobil azaltılması, ekoloji)
- Oraya dair karar süreçleri
- Metro
- Nargile kafesiz, AVM'siz Ankara
- Meydanlarında polis yerine insanların

- serbestçe dalaştığı Ankara
- Doğru düzgün asfaltsız, kaldırımsız, bekçisiz parklar
- Saçma sapan, bitmek bilmeyen bina inşaatları olmadan
- Ulaşılabilir yeşil alanlar
- Her semtte, o bölge sakinlerinin dolanabileceği parklar
- Sanat, meydanlar
- Dış mekanların arabalardan arınıp yayalara verilmesi (özel araç/otomobil azaltılması, yayalığın özendirilmesi)
- Sokakta çöp toplayan 8-10-12 yaşlarındaki çocukların okula gitmelerini, ailelerinin bunu engellememesini istiyorum. (çocukların korunması, eğitilmesi, çocuk haklarının uygulanması)

Gordion Yarı Maratonu'nun Ardından...

Nil Mısır Osmanoğlu

1990'dan beri Ankara'da ikamet eden birinin tam 20 sene, Ankara'nın Polatlı ilçesinin sınırları içerisinde yer alan Gordion Antik Kenti'ni görmemiş olması bence de ayıp ama önce öğrencilik, sonra akademisyenlik, evlilik, çocuklar derken bugüne kadar fırsat olmamıştı. Taa ki 6 Mayıs 2018 tarihinde Ankara Gordion Antik Kenti'nde düzenlenen Gordion Yarı Maratonu'na kadar...

ODTÜ Maraton Çalışma Grubu olarak yarışa ekip olarak katılmayı düşünüyorduk ama ben 8 Nisan'da Roma Maratonu'nda 2. maratonumu (42K) koşup geldiğim için hem fiziksel hem de mental olarak çok yorgundum. Maraton hazırlık süreci yorucu idi. Çünkü sırasıyla Ocak ayında Adana Kurtuluş Maratonu'nda (21K), sonra Mart ayında Antalya'da (Runatolia) ODTÜ'lü öğrencilere burs toplamak amacıyla ODTÜ Mezunlar Derneği adına 21K koşmuştum. Ocak ve Marttaki 2 yarı maraton sonrası hemen Nisan başında Roma Maratonu'na gitmek ve maraton sonrası okuldaki ders ve sınav maratonu beni bitirmişti. Kendi kendime "bir süre yarış falan yok" dedim. Koşanlar bilir, koşucular yerinde dur(a)mayan insanlardır. Ekipten gidecek arkadaşların olması ama daha da önemlisi bu koşunun düzenlenme amacı koşuya saatler kala kaydolma sebebim oldu. (hayatımda hiçbir yarışa; koşuya bir günden az zaman kala kaydolmamışım)

Şimdi gelelim bu koşuyu bu kadar anlamlı kılan sebeplere... Gordion Yarı Maratonu; Gordion'un UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girebilmesine katkıda bulunmayı amaçlayan bir koşu. 1.Gordion Yarı Maratonu ve 10K koşusu, Türkiye Atletizm Federasyon gözetimi ve Polatlı Belediyesi işbirliğiyle düzenlenmişti.

Genelde "İyilik ve Sosyal Sorumluluk Grupları"nın koşularını tercih eden bir koşucu olarak adımlarımı bu kez Kral Midas'ın Şehri için atacak olmak çok gurur vericiydi. Bu koşuyu kendi adıma bu kadar anlamlı kılan bir diğer sebepse; ilk kez bir yarışma üç çocuğumun ve eşimin destek olmak üzere gelmeleri idi. Hal böyle olunca; ekipten ayrı Polatlı'ya araba ile ulaşım sağladık. Ankara'dan katılacak yarışçılara Ankara'da belli

noktalardan otobüs sağlanması ayrı bir güzelliği ki bizim ekibin bu kısa otobüs yolculuğunda çok eğlendiklerine eminim.

Yolda bastırın sağanak yağmur ve benim yanıma bir yağmurluk bile almayı akıl edememem şaka gibiydi yine de yol boyunca kendi kendime "olsun zaten 10K koşacağım, azıcık ıslansam ne olur" şeklinde telkinde bulundum. Yarış alanına ulaştığımızda saat 11:30'du ve yarış saat 13:15'te başlayacaktı yani daha çok vaktimiz vardı. Hemen yarış alanında ODTÜ Maraton Çalışma ekibi arkadaşlarımızın bizden önce gelerek kurduğu standımıza gittik. Formamızın canlı renkleri çevrede farkındalık yaratıyordu ve bu çok güzel bir histi. Bu arada Polatlı'da yol boyunca yağın yağmurdan eser yoktu ve hiç yağmur yağmadığı için hava çok sıcak ve nemliydi.

Koşu alanında, yarış başlamadan önce ilk kadın maratoncumuz Ülker Kutlu ve ilk kadın ultra maratoncumuz Bakiye Duran ile tanışmak bir kadın koşucu olarak beni çok mutlu etti. Daha kimler yoktu ki... Maraton dalında uluslararası bir üne sahip olan, 1977 Boston Maratonu'nu 2.likle bitiren milli atlet Veli Ballı'dan, 70'li yılların hafif batı müziği sanatçısı, 1993'te veteranlarda 5000 metrede Balkan Şampiyonluğu kazanmış olan 81 yaşındaki Salim Dünder'a kadar... Öyle de sıcak ve güzel bir atmosferdi anlayacağınız Gordion Antik Kenti Maraton alanı...

Güle oynaya yarışa başlamadan önce ekip arkadaşım Canan Koca Arıtan "Nil senden kürsü bekliyorum, ikincilik" demez mi! "Yok ya yorgunum, benim hiçbir iddiam yok, eğlenmeye geldim ben" dedim, "iyi ya işte iddiasız koş, kürsü bekliyorum yine de" dedi. Bir yarış öncesi hiçbir iddianız olmadığında bile ekip arkadaşınızın bu sözleri nasıl motive edicidir, nasıl mutlu eder yorgun bir koşucuyu, canım Canan'ım...

Ve çok nemli ve sıcak bir havada koşu başlar, dümdüz rahat bir parkur, asfaltta koşuyorsunuz ama patika tadında; sağ ve solda gelincik tarlaları, yemyeşil bir doğa... Çok keyifle bu manzaranın tadını çıkara çıkara, 10K'yı 54 dakikada bitirdim. "Bence iyi koştum" derken yaş grubumda üçüncülük geldiğini öğrendim. Her ne kadar garip bir durum olsa da; zira önümde ya da arkamda beni 26 saniye ara ile geçen bir kadın koşucu olmamasına rağmen (26 saniye; ikinci ile üçüncü

Gordion Yarı Maratonu; Gordion'un UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girebilmesine katkıda bulunmayı amaçlayan bir koşu

arasındaki süre farkı) üçüncü olmuştum. Tabii ki her kürsü yaptığımda bunu coşkuyla karşılayıp mutlu olan çocuklarım bu kez olayın canlı şahidi oldular ve benimle birlikte kürsüye çıktılar. Bu arada Canan'ın da kendi yaş grubunda üçüncü olması ve Gordion Antik Kenti Yarı Maratonu'nu ODTÜ MÇG olarak 2 kürsüyle sonlandırmamız da hem bizi hem de ekibimizi mutlu etti. Kürsüdeki üçünlüğümü anlamlandıramadığım yarış gününden 2 gün sonra bir hata olduğunu, aslında ikinci olduğumu öğrendim. Sonuçta ekip arkadaşım Canan'ın dediği oldu, o ikincilik yine beni buldu!

Gordion'un UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girebilmesine katkıda bulunmak ve bu konuda farkındalık yaratmak için böyle bir organizasyon düzenleyen, kendileri de koşuya gönül vermiş olan Hilal Oğuzer, Şule Çınar ve Birsen Aktugan'a çok teşekkür ederim. Seneye tüm koşuseverlere; Antik Kentin görkeminde, gelincik çiçeklerinin arasında ve bol oksijenli parkurda koşmak nasip olsun.

Öykü: Bir Kadeh İflah

Aydın Akın

Cebeci'de dünyaya gelmişim. Annem, aslen İzmirli olan Lütfiye Hanım ve Ankaralı babam Şevki. Dünyaya geldiğim sene, Arap yazısından Latin alfabesine geçmişti ve ilerici olan annem, doğum haberimi yeni yazı ile İzmir'deki akrabalarına mektup ile bildirmiş. Aslında telgraf ile de iletebilirmiş haberi ama hemen öğrenmelerini istememiş. Haklı olarak, o yıllar oldukça riskli olabilen loğusa dönemini atlatmak istemiş ve toparlandıktan sonra, babasının yıllar önce kendisine hediye ettiği dolmakalem ile yazmış. Anlattığına göre, başka konular hakkında da kalem oynatabilmek için pencereden dışarıya bakarmış ve hala alışamadığı kurak tepeleri ve tarlaları görünce kafasını gene eğip mektubu kısa tutarmış.

Çocukluk yıllarım Ankara'da geçti ama ailece çok da durmadık Cebeci'de ve o yıllar yeni yeni kurulmaya başlayan Kızılay'da büyüdüm. Yeni kurulduğu için Yenişehir ismi verilmişti ve o yeni şehrin kuruluş zamanını net olarak hatırlıyorum. Henüz aslaftlanmamış yollar, o yolların arasına serpiştirilmeye başlanan taştan bahçeli evler, evlerin arasında iyice sıkışmaya ve arsalaşmaya başlayan bozkır kalıntıları, yol boyu giden elektrik direkleri ve akşam üstü çöken sessizlik. O çocuk yaşta, toprak yolların böldüğü arsa ve bahçeliklerde mahalle arkadaşlarımla oynarken ve gezinirken, çeşitli yaban hayvanı görmüştük. Direklerin üzerinin bazılarında akşam vakti baykuş tünerdi. Sabah saatlerinde tilki görmek zor değildi. Çünkü mahallenin gerisi bağlık ve bahçelikti.

Ankara Hukuk Fakültesine girdiğim zaman, orta derecede bir okur olmuştum. Bazı günler okuldan çıktıktan sonra kalabalıklaşmaya başlayan Ulus ve gerisinden gelen Kızılay'ın sokaklarındaki sahaf dükkanlarına uğruyordum. Ulus'un nispeten eski ve dar sokaklarında, gözünü kestirdiğim birkaç dükkan vardı. Türk ve Avrupa edebiyatı hakkında, istediğim kadar olmasa da, hatırı sayılacak kadar kitaplar vardı ve bütçem de sınırlı olduğu için, kitapları karıştıktan sonra alıp almayacağıma karar veriyordum. Böylece, birkaç sahaf ile sohbetim hızlı gelişti. Bir tanesi hariç, cüce sahaf Refik. Onunla da sohbetim, aradığım bir kitap yüzünden başlar gibi olacak ve hemen bitecekti. Posta Caddesi'ne açılan sokaklardan birinde, dört katlı ve eski taştan binanın zemin katında dükkanı vardı. Aslında bodrum dairesi de denebilir bu dükkana. Hatırladığım kadarı ile onbir basamak ile sahaf dükkanına iniliyordu. Kapı ve pencerenin üst tarafı hafif kavisli şekilde duran taşlar, o pencereden dükkana zar zor giren gün ışığı, gün ışığı yetmediği için sıkça yanan eski sarı bir lamba. Ve zayıf ışığın altında sıra sıra kitaplar ve küf kokusu. Çoğunlukla aksi ve öfkeli olmasına rağmen Cüce Refik'in bağlantıları iyi idi ve birçok sahafta olmayan kitapları buluyordu. Bu kaynaklardan bir tanesi de, Kızılay taraflarında yaşayan zengin bir cüceymiş. Ama birçokları gibi, zengin cüce arkadaşları erken yaşta öldü.

İlk gördüğümden beri Refik'te gördüğüm o öfke kısmen anlaşılabilir. Kötü bir genetik piyango ona denk gelmişti ve birçok şeyden mahrum yaşıyordu. Çevresindeki insanlarla göz temasına geçmek için yukarı bakması gerekiyordu. "Tepeden bakılmak" denilen şeyi hep yaşıyordu. Duyduğuma göre

"Kamusal alanların, park ve bahçelerin özellikle kadınların, çocukların, yaşlıların, engellilerin güvenliğini gözeterek geceleri daha iyi aydınlatıldığı bir Ankara"

dükkanında durumu daha ilk günden tam tersine çevirmiş ama manav sandıklarından yaptığı basamak yapı bir gün çökünce sandıkların içinde ağlamaklı bir sinir krizi geçirmiş. Ama bu hisle şunu da gözden kaçırmıştı. Hayatta birçok şey hepimizin kontrolümüzün dışında ve her insan hayatı boyunca sürekli piyango çekiyor. Dükkanına gittiğim ilk seferinde, tüm insanların sakatlar ordusunun neferleri olduğunu söyleyecekti, kendisinin en önde yürüdüğünü vurguluyarak.

Aradığım bazı kitapların onda olmasından dolayı, Refik'in sahafına da ara sıra gider olmuştum. Loş odada, yarı aydınlık ortamda kitap araştırmak bana çocukça zevk veriyordu, Refik ağzını açana ya da onunla göz göze gelene kadar. Bazen uzunca bakıyordu ve ben de o zaman kitaba tam olarak gömülüyordum. Zaman içinde, o sokakta dolaşan kedilerin birçoklarının sakat olduğunu ve onun dükkanına yaklaşmadıklarını farkettim. Başka kimse da farketmemişti. Fakat hakkında başka bir söylenti vardı, oğlancılık olduğunu iki kişiden duymuştum.

Avrupa'daki sosyalist hareketlere dair bir kitap arıyordum ve kitabın kendisinde olduğunu ama yasaklardan dolayı dükkana getirmediğini söyledi. Evine gitmem gerekiyordu. Korkmadım ve bir akşam gittim. Dükkanından hemen hiç farkı yoktu. Neredeyse aynı sarı ışık, aynı raflar ve kitaplar. Kendisine yüksekte duracağı bir kaide yaptırmış, belli ki bu dükkandakinin aksine sağlam görünüyordu.

Beklediğimden sakın ve ölçülü konuşuyordu, kitabı da hemen verdi ve ben de ödemeyi tam o zaman hallettim. Avrupa'daki sosyalizm hakkında konuşurken, "bir kadehten bir şey olmaz" diye düşündüm ve sarımsı içkiden bir kadeh ikramını kabul ettim. İçkinin etkisi garipti, ilk yudumda önce ensem ısındı ve tüm kaslarım garip bir şekilde gevşedi. Tam o sırada bir fare tıktırtısı oldu

ve Refik nefret dolu gözlerle duvara döndü. İşte tam o sırada içkiyi yana dökmeyi becerdim ve su doldurup kadehi elimle kapattım, suyun şeffaflığını farketmemesi için. Kafasını çevirdiğinde, ben suyu yudumluyordum. Sonrasını net hatırlamıyordum. Bacağımı tutması, benim evden kaçmam, lambanın devrilmesi ile yükselen alevler. Koşuyordum, daha doğrusu içkinin verdiği etki yüzünden, ay ışığı ile parlayan arnavut taşlarının üzerinde koşmaya çalışıyordum. Sadece şu konuşma aklımda kaldı.

- İçkinin rengi de bir garipmiş Refik Bey. Ne içkisi bu acaba ?

- Bu içkinin adı iflah evladım. Bir kadehten sonra herkes iflah olur. İnsanın içi dışına çıkar ve güzelleşir.

Ahşap ev tamamen yanmıştı, Refik'in cesedine de ulaşıldı. Dosya da hızlıca kapatıldı. Bu olayın etkisinden kurtulmam aylar alacaktı. Kimseyle de paylaşamıyordum, işin ucunda mahkeme ve belki de hüküm olacaktı. Olayın detaylarını anlatsam da kimi nasıl ikna edebilirdim?

Okuldan mezun olduktan sonra yıllar daha hızlı geçmeye başladı. İstanbul'a taşınma, üniversitedeki kız arkadaşım ile evlilik, iş hayatının rutini ve iki çocuk derken, Ankara geride kalmıştı. Bir gün, firma kuruluşu ile ilgili dosya işlerinden dolayı Ankara'ya geldim. Yıllar önce bıraktığım Ulus oldukça değişmişti ve itiraf etmek gerekirse, biraz kasaba havası ile karşıma çıktı. Gereken dosyaları, kılı kırk yaran gözlüklü kadına teslim ettikten sonra, çoktandır görmediğim Ulus sokaklarının içine daldım. Çok da zamanım vardı. Artık, yabancı olduğum sokaklardan geçerken, gözüm daha çok yukarılara kaydı, Cüce'nin insanlara bakması gibi. Hafızamda kalan eski binalardan hangilerinin ayakta durduğunu görmek için yukarılara baka baka gezinirken, ayaklarım beni tanıdık bir sokağa götürmüştü bile. Bir zamanlar Sahaf Remzi'nin yaşadığı sokak. Bunu farkettiğim zaman bacaklarım hafiften titredi. Yürümek ve ayaklar tarafından taşınmak arası bir his içimde. Hafif eğri sokağın sonuna doğru yaklaştığımda, Sahaf Remzi'nin evinin olduğu yeri gördüm. Yerinde üç katlı bir bina vardı. Arnavut taşlar kalkmış, yerinde soğuk ve soluk asfalt almış. Orada duracak duracak ve oyalanacak halim yoktu.

Hemen döndüm ve gergin bacaklarıma yüklenip yürümeye başladım. Daha birkaç adım atmıştım ki, evin kapısı aralandı. Önce kapının kendiliğinden açıldığını düşündüm. Gözüm kapının aşağı tarafına inince, bir çift göz ile göz göze kaldım. Kaldım, bir an donakaldım. Sahaf'ın gözlerinin hemen hemen aynı idi, belki de aynı gözlerdi. Ama aynı gözler olamazdı. Bal rengi, kısıp ve aynı nefret bakışlar. Kapı açılıp da cüce genç ortaya çıktığında, Refik'ten de küçük birisini gördüm. Ayaklarım hızlandı hemen, arkamdan genç cücenin "Gel, buraya. Sana gitme diyorum" sözlerini duydum. Arkamdan geliyordu koşarak.

Öğlen sıcaklığının olduğu sokakta kimse yoktu. Adımlarımı hızlandırdım iyice ama koşmama da gerek yoktu. Cüce arkamdan sesleniyor ve bana yetişemiyordu. Sokağın sonuna geldiğimde ise, cücenin geride kalmasına rağmen koşmaya başladım. Sokağın başındaki plakette, "Cüce Refik Sokağı" yazıyordu. Artık koşuyordum, tüm gücümle koşuyordum.

Ressamların Fırçalarından

Önder Şenyapılı

"Bir zamanlar Ankara" hakkında bilgi, salt yazarların kaleme aldıkları satırlardan edinilmiyor. Ressamların boyadıkları tuvalerden de ediniliyor. Üstelik, okurken, anlatılanları zihinde canlandırmaya çabalamak gerekiyor. Oysa, tuvaleri izlerken böyle bir çabaya gereksinilmiyor. Solfasol'un Kasım 2018 sayısında Fethi Arda'nın resimlerinden örnekler vermiştim. Bu yazıda 4 ressamın daha Ankara betimlerinden söz edeceğim.

Öncelikle bir saptama yapmalıyım: Ankara'da da yaşasalar, ressamlarımıza İstanbul'un ve/veya yazlık yörelerin, dahası doğdukları kentin doğası, ışığı, renkleri vb. daha çekici gelmiş. Dolayısıyla tuvalere İstanbul, yazlık yöreler denli yansıtılmamış Ankara.

1920'lerin Ankara'sını yansıtan tablolardan önemli bölümü, İstanbul doğumlu Refik Epikman (1902-1974) imzasını taşıyor. 1939 yılında Ankara Gazi Muallim Mektebi'ne atanan Epikman 1966 yılında emekli olur. Sonrasında Halkevlerinin Güzel Sanat Kolu başkanlığına getirilir. Yaşama veda ettiği 1974 yılına değin Ankara'da yaşar. Özellikle ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi yapısını ve aynı yapının balkonunda konuşan Atatürk'ü de görselleştirdiği (anılan yapıda sergilenen) büyük boyutlu yapıtları kalmıştır bugünlere. Arka planına Hüseyin Gazi Dağı'nı da yerleştirdiği tablosu, Ankara kışlarının sert hava koşullarının ışığını yansıtır.

Gene İstanbul doğumlu olup 1940'lı yıllarda Ankara'ya yerleşen Eşref Üren, başkentin Cebeci ve Kurtuluş semtlerinin çok sayıda resmini yapar.

Üren'in 1947 yılında tarihlenen "Atatürk Bulvarı", bir zamanlar Ankara'nın yaşadığı fiziksel değişimi çok iyi örnekliyor. Kentin omurgası olarak nitelenen Atatürk Bulvarı'nda yer alan ağaçlar, bulvarı çevreleyen yapıların boyundadır neredeyse. Sonraki yıllarda boyadığı Atatürk Bulvarı tablolarında da yapılar bugünkü gibi yüksek değildir. Ayrıca yoğun bir taşıt trafiği yerine, bulvar üzerinde oynayan çocuklar görülür. Karlar altındaki (oturduğu semt) Cebeci'yi yansıtan tablosundaki görünümün, bugünkü semtle ilişkisini kurmak zordur. Bu sayfalarda yer almayan Tuna Caddesi'ndeki kent ölçeği de bugünden çok farklıdır.

Manisa doğumlu Nevzat Akoral (1926-2016) Gazi Eğitim Enstitüsü'nde görevlendiği 1962 yılından itibaren Ankara'da yaşamıştır. Ankara Kalesi ve eteklerini/çevresini/insanlarını konu edindiği gravürleri ve boya resimleri bir zamanlar Ankara'sının görsel belgeleri.

Ankara'nın Or-An semti "Türkiye'deki ilk uydu kent uygulaması" diye nitelenir. Neredeyse 50 yıl önce, 1970'li yıllarda bir konut yerleşim sitesi olarak kurulmaya başlanmış, sonra sonra "Or-An kenti"ne dönüşmüştür.

"Temiz Hava Kenti" diye pazarlanan siteye, kurulmasına başlandığı yıllarda/ilk yıllarında taşınıp yerleşenler oldu. Henüz doğru dürüst yolu bile yoktu. Bir 'yol izi'nden söz edilebilir. Yoğun bir

taşıt trafiğinden ise söz edilemez. Bugünkü Or-An yolunu bilenler, kullananlar için Turan Erol (1927) imzalı resimlerde betimlenmiş o günlerin Or-An yolunu algılamak kolay değildir.

Turan Erol, merkez kentten 'uydu kent'e erken göç eden tek ressam değildi elbette. Geçen yıl (2017) Kasım ayında yitirdiğimiz Gencay (Kasapçı) da Or-An kentinin ilk yerleşenleri arasındaydı. Gencay, görsel değil de sözel olarak Or-An'a ulaşım güçlüğüne 1984 yılında şöyle anlatmıştı bana:

"On yıl önce (1974) Or-An kentinin mimarı Şevki Vanlı'nın önderliğinde herkesin 'Oralara gidilir mi, deli misiniz' dediği sıralarda, Or-An'a gidip yerleştik. Elbette, ne otobüs var, ne başka bir ulaşım aracı. Yalnızca bir minibüsümüz var. Şoförü Abdullah Efendi. Bir de muavini var. Top gibi, şişman, yarım akıllı, Keloğlan'a benzeyen bir muavin.

Minibüsle seyahat ayrı bir alem. Yıldız mahallesinde oturanlar da bizim minibüse biniyorlar. Ellerinde tavuklar, yükler. (Ellerinde tavuklar anlatımını açıklamak için not düşünüyorum: Yıldız mahallesinde o sıralar gecekondular var. Kırdan kente yeni göçmüş nüfus yaşıyor. Ve kırsal alışkanlıklarını sürdürüyorlar... Ö.Ş.) Bir kadın, 'hele şu tavuğu bi tutuver' der, kucağına bir tavuk koyar. Çocuk ağlamaları, tavukların gıdıklamalarına karışır...

Neyse... O sıralar Yıldız'dan başlayarak Or-An yolunu sis basardı sık sık. Bir gün, Yıldız Mahallesi'ni geçtik, öyle bir sis basmış ki, bir metre ilerisi görünmüyor. Abdullah Efendi durdurdu minibüsü. Yol almamıza olanak yok. Ne yapacağız, ne edeceğiz diye düşünürken, bizim yarım akıllı Keloğlan:

- Usta! Ben inip önden yürüyeyim, sen beni takip et, dedi.

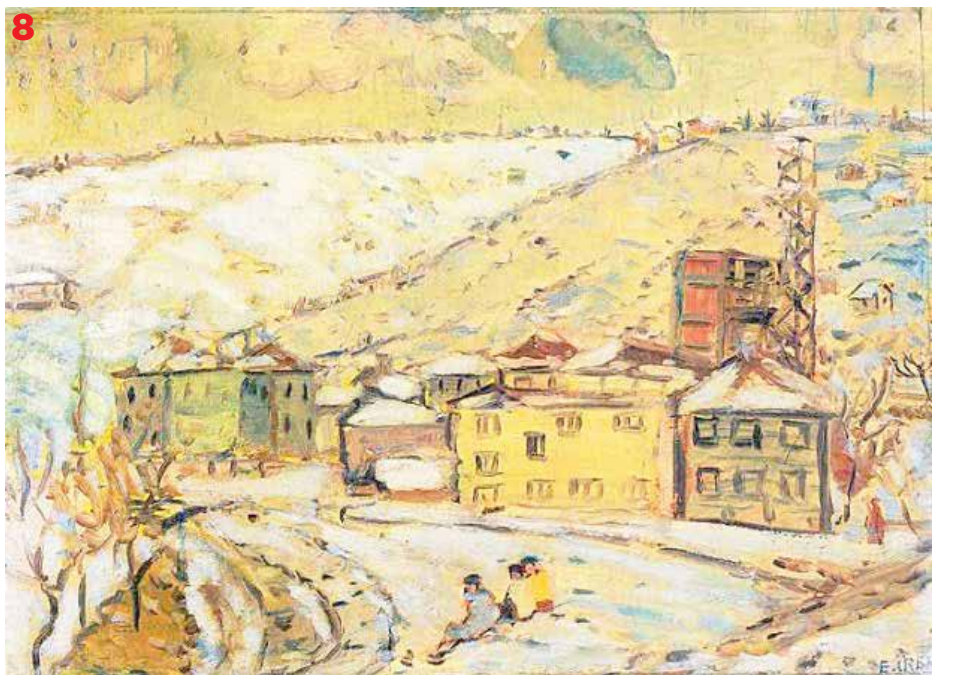
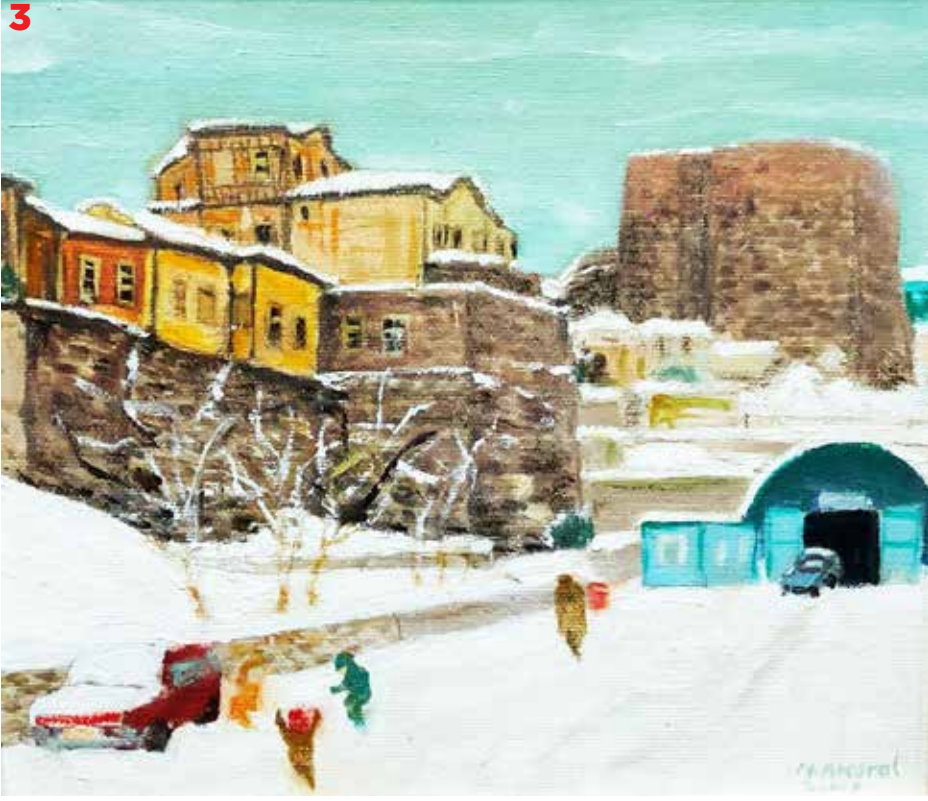
Hiçbirimiz Keloğlan'ın bu işi becereceğine inanmadığımız için, kulak asan olmadı. Ama bir süre sonra çaresiz kalınca, Keloğlan'ın önerisini benimsedik.

Ve bizim yarım akıllı muavin, indi, minibüsün önünde yürümeğe ve gel gel diye bağırmağa koyuldu. Abdullah Efendi de izledi onu. Ve Or-An'a ulaştık. Yani, Keloğlan'ın önderliğinde yolumuzu bulduk."

Siste bile geçit vermeyen yol, kar yağdı mı iyice kapanırdı.

"Bir Zamanlar Ankara"

1- Refik Epikman (Arka planda Hüseyin Gazi Dağı)
2- Refik Epikman (Meclis önü - Ulus)
3- Nevzat Akoral (Ankara Kalesi)
4- Nevzat Akoral (Ankara Kalesi)

5- Tuna Erol - 1927 (Bugünkü Or-An yolu)
6- Tuna Erol - 1927 (Bugünkü Or-An yolu)
7- Eşref Üren "Atatürk Bulvarı" (1947)
8- Eşref Üren "Cebeci'de Kar" (1947)

Fotoğrafçı, Kameraman Pierre-Alain Jaussi ile Söyleşi: "Ey yolcu! Nereden geldin, nereye gidersin?"

Söyleşi ve Fotoğraflar: Deniz Kırimsoy

Pierre-Alain Jaussi, gezerken Datça'da rastladığımız bir yolcu. İsviçreli bir kameraman. 30 yıllık mesleki hayatında pek çok belgesel, film ve röportaja emeği geçmiş. Bir emekçi, bir profesyonel ama her şeyden önce bir tutkun. Şimdi Fotoğraf Bahçesi (Le Jardin de la Photographie) adlı bir sivil oluşumu destekliyor. Bahçe, yılda birkaç kez gösterimler düzenliyor. Uyuşturucu, organ nakli, doğa, çevre, getto, kaçakçılık, silah gibi çok ilginç konularda belgeseller, fotoğraf gösterimleri ve sohbetlere mekân oluyor. Pierre-Alain bunları anlatırken gözlerinde beliren yıldızlar sizi de bahçedeki etkinliklere götürmüş gibi oluyor.

Pierre-Alain ile bir değil, birkaç kez karşı karşıya geldik. Yakın ve derin sohbetler yürüdü gitti. Öyle ki biricik Solfasol gazetesini kendisine takdim etme cesaretini bile gösterdik. Cesaret, çünkü Pierre-Alain çok sık Türkiye'ye gelmiş olduğu halde kısa süreler kaldığı için Türkçe öğrenme fırsatı bulamamış. Emekliliğini alıp uzun zamandır hayalini kurduğu hedefine ulaşmak için yine Datça'ya gelmiş. Hedefi Türkçe öğrenmek.

Solfasol: Ey Yolcu! Nereden geldin, nereye gidersin?

Pierre: Bu uzun bir hikâye. 30 yıl öncesiydi. İsviçre'de. Bir arkadaşım vardı. Türkiye'yi terk etmiş. Bir mimar. Bir gün bana "Türkiye'yi ziyaret etmelisin" dedi. "Hmm," dedim. "Türkiye? Nerede ki?" O dönemlerde henüz bu kadar çok yolculuk yapmamıştım. Bir kez, çok kısa bir süre için Çekoslovakya'ya gitmiştim. Çalışmaya başlamıştım tabii İsviçre Televizyonu'nda. İsviçre'nin içinde yolculuklarım oldu. Bir de Fransa'ya. Ama Türkiye? Hiçbir fikrim yoktu. Dedi ki, "Benim bir evim var. Yazlık. Datça'da. Küçük bir kasabadır. Güzeldir". Ben de "iyi öyleyse" dedim. Ailemle birlikte geldim. Bir oğlum ve bir kızım vardı. Kızım 10, oğlum 6 yaşındaydı.

S: Yani sadece bir tatildi.

P: Ülkeyi tanımak içindi de. Arkadaşımın bana anlattıklarını görmek için. Bir taş tutkunuydu arkadaşım. Bu ülkedeki izlerini, sitleri görmek istedim. Hiçbir fikrim yoktu gerçekten. Avrupa'da Türkiye hakkında bilinen tek şey "Midnight Express"ti. Maalesef. Alain Parker'in filmi. Hiç iyi bir imaj değil. Ne yazık ki!

Komik olan, Türkiye'yle ilk deneyimim. İzmir'e geldik. Havalimanına. Bir araç kiraladık. İzmir'de bir otel rezerve etmiştik. 1986. Askeri dönemdi. Havalimanında ne bir tabela, ne de başka bir şeyi anlayabiliyordum. İzmir'in merkezine nasıl gidilir,

işin içinden çıkamıyordum. İç sesime güvendim ve çok güzel görünen bir yola girdim. Dümdüz, ışısız... Türkiye harika bir yer diye düşündüm. Işıksızlık biraz sorun olabilirdi belki ama araba yoktu yollarda. Bu harikaydı. Daha bir kilometre yol almamışken birden güçlü ışıklar yandı. Yolda, silahlı donanımı olan askeri bir araç vardı. Bizi durdurdular. Bir asker bize doğru geldi. Çok nazikti. Diğerleri de öyle. Askeri bir yola girmişim. Buna şahit olan 6 yaşındaki oğlum bugün 39 yaşında ama hala bu anıyı hatırlıyor. Asker bize doğru yolu gösterdi. İzmir'e doğru yol almaya başladık.

S: Hoş gelmişsiniz.

P: Hoş bulduk. Bayağı korkmuştuk tabii. İzmir'den sonra Bodrum'a doğru yol aldık. Burada küçücük bir feribot vardı. Dört araç alabiliyordu sanırım. Belki de beş. Daha fazla değil. Bu şekilde Datça'ya geldik. Arkadaşım bizi ağırladı. Özellikle Datça'dan bahsediyorum. Çünkü burası beni başından beri çok etkiledi. O zamanlar belki de bin kişilik bir nüfus vardı. O yıl üç haftalık tatilimizi burada yaptık. Bundan sonra Avrupa'daki klişelerimizden kurtulma deneyimleri yaşadık. Birçok insanla tanıştım. Köylüler, kasabalılar, bürokratlar. Arkadaşım bana sürekli tercümanlık yaptı.

S: O gün bugündür peki? Buraya sık sık geldin. Ne aradın? Ya da bir şey arıyor muydun?

P: Hayır, aslında özel bir şey aramadım. Sık sık

sistematiik olarak tatil yapmak üzere geldim, geldik. Neredeyse her yıl. Hayatımda büyük değişikliklerin olduğu birkaç yıl dışında. Sonra tanıştığım hayat arkadaşım da Türkiye'ye hayran oldu. 96'dan itibaren yılda iki-üç sefer gelmeye başladık. Özellikle Datça'ya. Diğer şehirleri de ziyaret ettim tabii. Ankara, İstanbul, İzmir... Kâh arabayla kâh trenle. Henüz Ankara'nın doğusuna gitme fırsatım olmadı.

S: Aramadıysan da birçok şey bulmuşundur herhalde.

P: Elbette. Amacım görmektir. Ben meslek hayatıma fotoğrafçı olarak başladım. Görmek benim için çok önemli ve değerli. Sonra kameraman oldum İsviçre Televizyonu'nda, 1973'te. Beni Türkiye'de en çok etkileyen insanlardı. Başka ülkelerde de benzer bir deneyim elde edebildim belki. Ama Küçük İsviçrem'den ilk çıkışımı ve olağanüstü bulduğum bir insan topluluğunu tanıma fırsatı bulmuştum. Asla tahayyül edemeyeceğim bir kültürleri vardı. Müzikleri de öyle. İnanılmaz bulmuştum. Beni heyecanlandıran şeylerdi bunlar. O kadar yıl boyunca gerçekleştirdiğim kısa Datça ziyaretleri sonunda nihayet vakit bulduğumda ilk yapmam gereken şey Türkçe öğrenmek oldu.

İstanbul ziyaretlerim de oldu demiştim. Beni derinden etkileyen bir şehir oldu İstanbul. Başka bir kültür, başka bir davranış biçimi, başka bir duygu biçimi buldum buralarda. Bu ülkede

hafifliyordum, kendimi çok rahat hissediyordum. Şimdi biraz daha genç olsaydım, bir işim olsaydı buralara tamamen yerleşebilirdim. Özellikle de Datça'ya.

S: Bize, en çok etkilendiğin birkaç kısa hikâye anlatabilir misin?

P: Burada bir İsviçreli ile daha tanıştım. Yoland Aydemir. O zamanlar kültürel çalışmalarda oldukça aktif bir kadın. DATÇEV'in kuruluşunda ve işleyişinde de çok önemli roller oynadı. Bu işlerle de ilgilendim. Yine burada yaşayan bir Alman kadın vardı. Elizabeth Tüzün. Doğa ve çevre koruma konusunda son derece yoğun çalışmalar yürütüyordu. Gebekum çalışması kayda değer. Onunla da yan yana çalışabildik burada. Bitki kataloğu hakkında. Şükür ki Fransızca biliyordu. Yaptıkları ilk afiş benim fotoğraflarımdan oluştu. O zamanlar Datça kartpostallarındaki fotoğraflar da hem kareler, hem kalite açısından oldukça sorunluydu. Bir kartpostal serisi hazırladım DATÇEV için. Pastane önünde bekleyen köpek, telefon kulübesi, kargı büfesi gibi o zamanlar için son derece sıra dışı Datça fotoğrafları. Gebekum ve DATÇEV sayesinde Datça'yı yakından tanıma fırsatım oldu böylece. Fotoğrafların aldığı tepki ilginçti. Bir de DATÇEV logosunu yaptık. Kızılderili başı diye adlandırılan şu yatan adam dağından etkilenerek.

80'lerde Datça tanıtımını yapan bir film ekibi vardı. Hollandalı bir ekip. Arkadaşım onlara İsviçre'den profesyonel bir kameramanın burada olduğunu söyledi. Öyle bir abartarak. Onlar da bunu ilginç buldu ve elime bir kamera tutuşturdular. Oldukça ağır bir modeldi. O zamanlar öyleydi profesyonel kameralar. Ana caddede bütün gece canlı müzik yapan bir bar

vardı. Orada bir film çektik. Yapımcı bir kadını ve deliydi. Bir Fellini ya da bir Ingmar Bergman filmi çekiyor gibiydi. Ben de sinirlendim, sizin böyle çalışmam burada dedim. Tamamen amatörlerdi. Ama muhteşem profesyonellermiş gibi davranıyorlardı.

S: Peki Ankara? Ankara'dan ne aldın?

P: Fazla kalmadım orada. Adı Yıldız olan ama yıldızsız bir otelde kaldım. Ankara'dan trene binip Haydarpaşa'ya gittim. Tren eski bir trendi. Restoran kısmına gittim. Harikaydı. Olağanüstüydü. O masalarda oturmak ve etraftaki herkesle sohbet etmek.

S: Ama şimdi Ankara ile başka bağlantıların var. Dolaylı bağlantıların. Öyle değil mi?

P: Evet, tabii. Solfasol. İşte gazetem de burada, elimde. Datça'da tanıştığım Ankaralıları sayesinde karşılaştığım bir gazete. Etkilendim tabii. Boş konuşmuyorum. Bir gazeteci olarak değerlendireceğim ve tabii Avrupalı gazete anlayışını karşısına koyarak. Gazetede daha ilk sayfada dahi dikkatimi çeken şu: Grafik ve mizanpaj. Bunlar daha gazeteyi elinize alır almaz gazeteyi okuma isteği uyandırıyor. Şu anda henüz gazeteyi okuyabilecek kadar Türkçe bilmiyorum. Sanırım bir buçuk yıl içinde, tüm seviyeleri bitirdiğim zaman bir içerik değerlendirmesi de yapabileceğim.

Solfasol'u Türkiye'deki diğer gazetelerle karşılaştırdığım zaman (Hürriyet gibi mesela) şunu görüyorum. Hürriyet'te inanılmaz bir görsel patlaması var. Sayfayla ilişkisi yok görünüyor. Anlaşılır değil. Grafik ise bence gerçekten kötü. Belki bu grafik, bu ülkede bir anlam ifade edebiliyor olabilir. Benim düşüncem Avrupa grafik anlayışına göre elbette. Ben Solfasol'ün bu grafik anlayışını beğendim. Okuma isteği uyandırıyor demiştim. İlginç bulduğum bir şey daha var. Şuradaki fotoğrafa bak. Bu karenin tesadüfi olup olmadığını bilmiyorum. Bariyerler var. Bir kadın burada, bir başka kadın da şurada. Biri bu tarafa diğeri şu tarafa bakıyor. Ne olayı, ne konuyu bilmediğim halde bu fotoğraf bana çok anlamlı geliyor. İşte bu çok değerli.

Gazetede reklam da yok. Mali olarak destekleyen kişiler var galiba. Bağışçılar, sponsorlar var. Bir abonelik sistemi de. Gazetenin ücretsiz olarak dağıtıldığını da öğrenmişim Onur'dan. Bu da

elbette çok ilgimi çekti. Bakalım, evet, 8 yıldır kendine yeterek ayakta duruyor. Bu çok etkileyici.

İyi bulduğum bir nokta daha var. Röportajlar. Burada mesela bir bey var. İsviçre'deki bir gazetede tek bir fotoğraf olur belki bir röportajda. Ama burada 4 fotoğraf var. Çeşitli ifadeler taşıyan 4 fotoğraf. Küçük bir film gibi, iyi bir resim gibi. Röportajın kimle yapıldığını az önce sen bana söylemiştin. Ankaralı muhteşem bir sahafla. Ama bilmeden önce de bir şeyler hissetmek mümkün oldu. Görsel ifade zenginliği sağlıyor bunu.

Bir de logo dikkatimi çekti. Etkilendim. Dönemin bir bisikleti, üzerinde bir tür keçi. Bu ilerleme anlamına geliyor sanırım. Solfasol Ankara'da bir mahallemiş. Bunun sol ile ilgisi olup olmadığını bilmiyorum. Görünüşe göre öyle olmalı. Yoksa müzik mi? Keçi belki de inat, belki bir tür anarşizmi ifade ediyor. Çok yönlü, anlamlı bir logo. Eğlenceli olması da dikkat çekiyor. Başarılı.

S: Çok teşekkür ederiz Pierre-Alain. Türkçe öğrenmek ve tatil yapmak için ayırdığın zamandan bize de biraz harcadın. Son birkaç şey daha söylemek ister misin?

P: İşim gereği çok yolculuk ettim, ama hiçbir yerde uzun süre kalamadım. Türkiye'de de çok uzun süreler geçiremedim. Bu sefer ilk defa iki ay gibi uzun bir süreden beri Datça'dayım. Türkçe öğrenmeyi hedefledim ve buna çabalıyorum. Benim için bu çok büyük bir hediye gibi. Bir şeyleri anlamaya başlamak çok heyecanlı.

S: Teşekkürler Pierre-Alain. Bizim için de sizinle tanışmak güzel bir hediye oldu.

Ajanda

Pınar Özdemir

Kasım ayında orkestralarımız solist ve program yönlerinden oldukça iyiydi. Güzel konserler dinledik. Aralık programları da dopdolu.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası

Yiğit Karataş'a bir yerlerde rastlarsanız dinlemenizi öneririm.

22-23 Kasım 2018 tarihlerinde CSO, kemanda Yiğit Karataş'ı ağırladı. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Yardımcı Şefi Cemi'i Can Deliorman'ın yönettiği konser "Ustalara Saygı" kapsamında Suna Kan, onuruna yapıldı. Ben Perşembe günü konsere gitmiştim. Yiğit Karataş 1994'te Mersin'de doğmuş ve ilk eğitimini bu şehirde almış. 2017 yılında Suna Kan Uluslararası Keman Yarışmasında ve aynı yıl New York'ta katıldığı Uluslararası Waldo Mayo Keman Yarışmasında birincilik ödülünü kazandı Yiğit Karataş. Nicedir canlı dinlemek istediğim bir solistti. CSO ile verdiği konserde Sibelius'un keman konçertosunu çaldı. Teknik anlamda ve orkestra ile uyumunda ne kadar üstün düzeyde olduğunu gördük ve canlı dinlemenin sevincini yaşadık. Dinmeyen alkışlara bir Bach solosuyla teşekkür etti Karataş. Bu soliste bir yerlerde rastlarsanız dinlemenizi öneririm. Konserin ikinci bölümünde ise orkestramız üstün bir yorumla -Ekim'de genç şef Nil Venditti yönetiminde BSO'dan da dinlediğimiz- Beethoven 7.senfoniye seslendirdi.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın, Aralık ayında gerçekleştireceği ilk konserde İstanbul Devlet Opera ve Balesi solist sanatçısı soprano Deniz Yetim, sahne alacak. Deniz Yetim, geçtiğimiz Eylül ayında Polonya'nın başkenti Varşova'da ilk kez düzenlenen "Calisia 1. Singing Competition" yarışmasında Grand Prix ödülünü kazandı. Şef

Michael Wendeborg ise hem orkestrayı yönetecek hem de piyano solistliğini üstlenecek. Programda Beethoven'ın 2 no'lu Piyano Konçertosu ile Mahler'in 4. Senfonisi var.

13-14 Aralık'ta ise Lorenzo Castriota, şefliğinde soprano Hye Soo An, sahne alacak. 20-21 Aralık tarihlerinde CSO'da "İsmet İnönü'yü Anma Konseri" seslendirilecek. Rengim Gökmen'in yöneteceği konserde İdil Biret, Brahms'ın piyano

CSO'da, 13-14 Aralık'ta ise Lorenzo Castriota, şefliğinde soprano Hye Soo An, sahne alacak.

konçertosunu seslendirecek. Birinci kemanda Deniz Toygur Conus, ikinci kemanda Özge Özerbek, viyolada Yağmur Tekin ve viyolonselde Yusuf Çelik'ten oluşan Saygun Kuartet ise Louis Spohr'un Yaylı Sazlar Dörtlüsü için yazmış olduğu konçertoyu seslendirecek. CSO'nun yeni yıl konserini daha önce birkaç kez konuk şef olarak yer alan Tulio Gagliardo Varas, yönetecek. Orkestra konserde yeni yıl özel programı ile sahne alacak.

Bilkent Senfoni Orkestrası

Bilkent Senfoni Orkestrası'na gelirse, BSO, 26 Ekim akşamı Güney Afrikalı soprano Pumeza Matshikiza'yı ağırladı. Matshikiza operada son dönemin parlayan yıldızlarından biri olarak tanınıyor. 1979 doğumlu Matshikiza, Cape Town College of Music, Royal College of Music ve Royal Opera House "Genç Sanatçı Programı"nda eğitim almış. Sanatçının Decca Classics, için kaydettiği iki solo albümü bulunuyor. 26 Ekim akşamı Matshikiza'dan Dvorak'ın Slav Dansları'nın ikisini ve su perisi Rusalka'nın Ay Şarkısı'nı, Puccini'nin "La Boheme" operasından "Donde Lieta Usci" ariası ile Turandot'dan "Signora Ascolta" ariasını ve Fauré'nin "Après un Réve" (Rüyadan Sonra) şarkısını dinledik. Bu eserlerin ardından ikinci bölümde Matshikiza, Güney Afrika Halk Şarkıları ile kulaklarımızın pasını bir kez daha sildi. Sanatçının "lirik soprano" deyişini hak edecek kadar duru bir sesi ve duruşu var

Deniz Yetim, geçtiğimiz Eylül ayında Polonya'nın başkenti Varşova'da ilk kez düzenlenen "Calisia 1. Singing Competition" yarışmasında Grand Prix ödülünü kazandı.

sahne. Aryaları hiç zorlanmadan, adeta su içer gibi seslendirdi ve özellikle "Ay Şarkısı" yorumu çok etkileyici idi. Dilerim tekrar gelir şehrimize. Konserde orkestradan son olarak Rus besteci Aleksander Borodin'in Poloveç Dansları'nı dinledik. Orkestrayı çok yönlü bir sanatçı olan Avustralyalı şair - şef Vladimir Fanshil, yönetti. Fanshil'in senfoni, opera ve bale türlerinde çalışmalarının yanı sıra yayımlanmış şiir kitapları olduğunu not düşeyim.

BSO'da, 1 Aralık'taki "Sis ve Kar" başlıklı konserde orkestra Alman şef Alexander Liebreich ile Kazakistan doğumlu keman sanatçısı Alena Baeva'yı ağırlayacak.

17 Kasım akşamı BSO'da Finlandiyalı şef Saha Maikila'yı ve genç kemancı Alexandra Conunova'yı dinledik. Program kapsamında seslendirilen eserlerden ilki Beethoven'ın re major keman konçertosu, ikincisi ise Mendelssohn'un "İskoç" başlıklı senfonisiydi. 24 Kasım'da ise BSO, önemli bir şefi ve çok iyi bir solisti ağırladı. Konserin ilk parçası İngiliz şef Paul Goodwin'in mükemmelen yönettiği Mozart'ın Serenade No.19 başlıklı eseri idi. Ardından Pablo Ferrandez, sahneye geldi ve Haydn'ın üç bölümden oluşan 1 numaralı viyolonsel konçertosunu seslendirdi. Sololarının tonu, tematik vurguları ve duygusu çok güçlü, yorumu çok etkileyiciydi. Alkışlara bir Katalan halk şarkısı olan, viyolonsel için düzenlemesini Pablo Casals'ın yapmış olduğu El cant dels ocells'i (Kuşların Şarkısı) Casals anısına seslendirerek yanıt verdi. İkinci bölümde ise orkestradan tertemiz, çok iyi bir Dvorak 5. Senfoni yorumu dinledik. Ayın son konserinde kulaklarımızın pasını sildi BSO.

BSO'dan Aralık ayında neler dinleyeceğimize gelirse; 1 Aralık'taki "Sis ve Kar" başlıklı konserde orkestra Alman şef Alexander Liebreich ile Kazakistan doğumlu keman sanatçısı Alena Baeva'yı ağırlayacak. Baeva, Strauss'un re minör keman konçertosunu seslendirecek.

5 Aralık'ta Bilkent Çocuk Senfoni Orkestrası, Ahmet Adnan Saygun Uygulama Salonu'nda sahne alacak. Minik sanatçılar Barış Demirezer, şefliğinde Mozart'ın Divertimento'sunu seslendirecekler.

8 Aralık'ta, geçtiğimiz yıl da orkestrayı konuk şef olarak yöneten Mathieu Herzog, "Amadeus Guitar Duo" eşliğinde Ravel'in "Alborada del gracioso"

bestesine atıfla "Gracioso" başlıklı bir konser gerçekleştirecek.

12 ve 13 Aralık tarihlerinde "Bilkent Gençlik Senfoni Orkestrası" aynı programla iki ayrı konser için sahne alacak. Rustam Rahmedov'un yöneteceği 12 Aralık'taki konserin piyano solisti Eda Öncül. 13 Aralık'ta ise Omid Mousavi şefliğinde piyanoda Arya Su Gülenç sahne alacak. Konserlerin ortak programında Sibelius, Beethoven ve Arturo Márquez'in eserleri yer alıyor.

BSO'nun 15 Aralık tarihli konserinin başlığı "Gezginin Şarkıları". Adrien Perrouchon şefliğinde mezzo-soprano Allison Cook sahne alacak.

19 Aralık'ta BSO Bilkent Konser Salonu "Ankara Gençlik Senfoni Orkestrası"na ev sahipliği yapıyor. Barış Demirezer'in yöneteceği konserde Batuhan Civelek tarafından Ludwig August Lebrun'un

BSO yeni yılı, 26-27 Aralık konserlerinde Ferenc Gabor şefliğinde soprano Burcu Uyar'ın seslendireceği valsler, polkalar ve şarkılarla karşılayacak.

Obua Konçertosu, İlayda Yılmaz tarafından Carl Maria von Weber'in Klarnet Konçertosu seslendirilecek.

26-27 Aralık konserlerinde ise BSO yeni yılı Ferenc Gabor, şefliğinde soprano Burcu Uyar'ın seslendireceği valsler, polkalar ve şarkılarla karşılayacak.

"YENİŞEHİR'DE BİR ÖĞLE VAKTİ"

Şehri aynı gözle görmek, her gün aynı sokaklardan geçmek, bir süre sonra yaşadığımız yeri sıradanlaştırır. Bazen sokakları gezgin bir turist gibi arşınlamak iyi gelir. 24 Kasım günü Mülkiye Sanat Merkezi Edebiyat Buluşmaları kapsamında düzenlenen "Sevgi Soysal'ı Hakan Kaynar'dan Dinliyoruz" etkinliği öncesinde Mülkiyeliler Birliği önünde buluşup Sevgi Soysal'ın izinden Yenişehir'i turladık, Ankara yıllarının geçtiği köşelerde durup soluklandık, konuştuk.

İlk durak "Yürümek" romanının başladığı, Selanik

göçmeni ailenin bir dönem oturduğu Selanik caddesindeki 68 numaralı apartmanın önüydü. Sevgi Soysal'ın romanda "Yenişehir, Selanik Caddesi 68'e bir apartman yapıldı, tek katlı, iki katlı evlerin yanına. İlk kaloriferli apartman. Sonra ikinci, üçüncü, kalorifer kazanları ve kapıcılar. Kapıcılar çevre köylerden çoktan denkledikleri yorganlarıyla geldiler." cümleleriyle betimlediği caddeden Hatay Sokak'a yürüyüp Mimar Kemal İlkokulu'nun önünden geçerek eski Gima'nın önüne çıktık. Bir zamanların yegane buluşma noktası, eskiye göre tanınmaz halde artık. Kuzgun Acar'ın "Türkiye" rölyefinin yerinde bir mağaza tabelası. Şehrin yitirilen yanını adım adım sayarak gezmek hüznü verse de Soysal Çarşısı'nın içinden yürüyerek Tuna caddesine uzanıp Piknik'in, Sanatseverler Derneği'nin, Yeni Sahne'nin yanyana olduğu, pek çoğumuzun yaşamadan özlediği günleri andık. Tuğrul Tanyer, "Yenişehir'in kızı" demiş Sevgi Soysal için. Dönüp geldiğimiz Mülkiyeliler'in terasında Sevgi Soysal'ı anlatan bir konuşma yapan Hakan Kaynar da "Sadece yaşadığı zamanın değil yaşamadığı zamanın da çocuğu" dedi Sevgi Soysal için. Ben de düşündüm ki Sevgi Soysal hâlâ yaşıyor bu çoktan değişmiş Yenişehir'de. Kentin geçmişini düşünmeden, kimlerin yaşadığını bilmeden yürüyüp geçtiğimiz sokaklarında orayı yaşamış, yazmış bir edebiyatçının izini sürmek farklı bir bakış kazandırıyor, nefes aldırıyor insana. Bu etkinlik için Hakan Kaynar'a ve Mülkiyeliler Birliği'ne teşekkürle...

Müzik köşesi:

Ay Ana - SO Duo
Sumru Ağırürüyen & Orçun Baştürk

Bu albüm önce kapağıyla dikkatimi çekti. Sanatçıların ya da albümün adının değil de bu çocukluk fotoğrafının yer aldığı sade, siyah beyaz kapağıyla. Kitapçığında fotoğrafın Ayşe Tomris Erkan'a ait olduğu yazan albümün

adı "Ay Ana" ve bir masaldan fırlamış gibi duran bu fotoğraf albüm hakkında da fikir veriyor. Albüm sesinin Ezginin Günlüğü'nün unutulmaz albümleri "Bahçedeki Sandal" ve "Ölüdeniz"de, Yeni Türkü şarkılarında, Muammer Ketenoğlu'nun "Ayde Mori" albümünde bıraktığı izler kulaklarımızdan silinmeyen Sumru Ağırürüyen ile Orçun Baştürk'ten oluşan SO Duo'nun eseri.

Albümde Sumru Ağırürüyen'in yumuşacık vokalinin ve mandolininin yanı sıra sözlerini kendisinin yazdığı "Ay Ana", "Acı Türkü", "Dağ Yanar", "Yağmur", "Sözcükler" parçaları ve İbrahim Metin ile birlikte yazdığı "Yele" parçası bulunuyor. Hintli sufi şair Kebir'in "Ey Dost, uyan da artık uyuma / Gece geldi de geçti / Gündüzünü de mi kaybedeceksin?" dizelerini Orçun Baştürk bestelemiş.

Albümde Yunus Emre'den, Lao Tzu'dan ve Âşık Veysel'den bestesi SO Duo sanatçıları tarafından yapılmış şarkılar da mevcut. Bana göre albümün en dikkat çeken parçalarından biri sözleri Eski Uygurca Fal Kitabı'ndan alınmış ve Sumru Ağırürüyen tarafından Uygurca seslendirilmiş "Edgü Ol" (Bu Fal İyidir). Sözlerinin bir bölümünün albüm kitapçığında yer alan çevirisinden: "Boz bulut yürüdü, halk üstüne yağmur bıraktı. Kara bulut yürüdü, her şeyin üstüne yağmur bıraktı. Ekinler olgunlaştı, taze otlar çıktı. Hayvanlar ve insanlar için iyi oldu. Öylece biliniz: Bu fal iyidir."

Timeless
Can Çankaya & Kağan Yıldız

Piyanoda Can Çankaya ve kontrbasta Kağan Yıldız, tarafından 2017'de kaydedilip 2018 yılında yayınlanan bir albüm "Timeless". Albümde Can Çankaya bestesi Timeless, Nova ve Mr. Continuous ile

Kağan Yıldız bestesi The Message ve Snowflake'in yanı sıra Darn That Dream, Who Cares, Body and Soul gibi caz klasiklerinin yorumları da yer alıyor. Can Çankaya; Mulgrew Miller, James Weidman ve Harold Mabern gibi caz müziğinin büyük piyanistleri ile çalışmış, New York'ta önemli salonlarda, çeşitli festivallerde sahne almış. Ülkemizde ise "Ece Göksu Quintet" gibi topluluklarla ve kendi triosuyla konserler vermiş bir müzisyen. Kağan Yıldız 2006 yılından beri Kerem Görsev Trio'nun üyesi, ülkemizde ve yurt dışında pek çok festivalde çalmış.

Aynı sahneyi paylaştığı müzisyenler arasında Benny Golson, Freddy Cole, Dena De Rose, Kevin Mahogany, Jim Rotondi, John D'earth, Dave Samuels, Alain Mallet bulunuyor. Piyanist Can Çankaya ile ortak projeleri Timeless ise üzerinde titizlikle çalışılmış, emek verilmiş bir albüm. Besteler iki müzisyenin de güçlü virtüözitesini ortaya çıkarıyor.

Müzikal derinlikleri ve uyumları, bestelerin tematik özelliklerinin getirdiği yerinde vurgularda, diyaloglarda öne çıkıyor. Geleceğe kalacak bir albüm kanımca. Umarım ikili birlikte başka albümlere de imza atar.

Kitap köşesi:

CHICAGO KIYILARI
Stuart Dybek

Stuart Dybek, 1942 doğumlu, doğma büyüme Chicagolu, bol ödüllü bir yazar. Bu öykü kitabı yayınlarını heyecanla ve merakla takip ettiğim Yüz Kitap'tan yayımlandı. Kitabı buraya alma nedenim temalarının hem müzikle, hem de Solfasol'ün ana odağı

olan kent sorunlarıyla örtüşmesi. Kentsel dönüşüm adı altında sunulan yıkım planlarını, kentleri girdiği her yeri yutan dev birer inşaat sahasına dönüştüren rantı evrensel bir bakış açısıyla anlatıyor yazar. Amerika'nın Chicago kentinin unutulmuş, şehrin diğer kesimlerinden görünmez duvarlarla ayrılmış, yoksulluğun kol gezdiği sokaklarını sanki İstanbul'un Tarlabası'nı anlatıyormuş gibi yakından duyumsayarak okuyorsunuz. Mors alfabesi gibi bir kısa bir uzun 14 öykü var kitapta. Bu dizilim anlatıya bir iç ritim kazandırıyor. Yazar olaylardan öte, bir manzara ressamı gibi, atmosferi ve o öykü atmosferinin asılı olduğu andaki insanları anlatmayı seçmiş. Bu nedenle bazı öykülerin sonu yokmuş hissiyatına kapılmak mümkün ama Dybek, sokakları ve sokakların dönüştürdüğü insanları çok iyi anlatıyor. Chopin'in valsleri, Chick Webb parçaları, Harlem Nocturne, These Foolish Things gibi caz standartları, Frankie Avalon şarkıları ise kitapta geçen parçalardan bazıları. Kitabın çevirmeni Başak Bekişli oldukça genç bir çevirmen. Daha önceki çevirileri arasında Charles Dickens'ın "Bir Noel Şarkısı", M. D. Russell'in "Tanrının Çocukları" bulunan Bekişli'nin "Chicago Kıyıları" çevirisi çok iyi. Özellikle "Kış Mevsiminde Chopin" öyküsünü çok sevdim. Mevsime, gündeme uygun bir okuma önerisi olsun.

Solfasol Sinema

KAR: Gereksiz Politiklik (?) ve Kar Yağmayan Evler

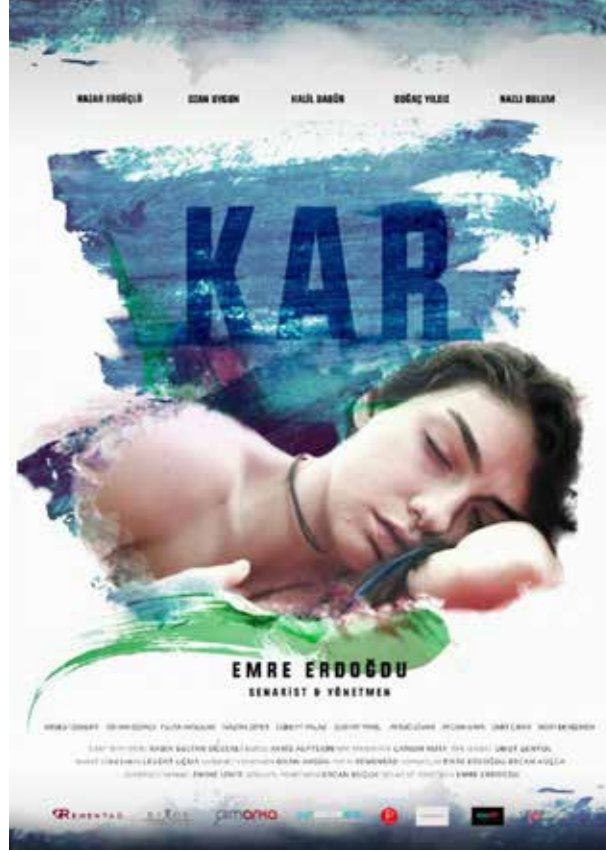
Tarık Şimşek

24. Adana Film Festivali'nde en iyi kurgu ödülü alan, yönetmeni Emre Erdoğan'ın, ilk film olarak üzerine konuşmak için çokça malzeme sunan, düşündüren, geçtiğimiz günlerde Engelsiz Film Festivali Ankara Programı'nda (17- 21 Ekim) yer almasıyla ve festivalin Engelsiz Yarışma kısmında "En İyi Film" Ödülü almasıyla ses getiren "Kar" filmi üzerine konuşmak, biraz da filmin altyapısını oluşturan "görünmez kahramanlık" argümanı üzerinde de durmak, düşünmek istiyorum.

Filme geçmeden önce, ikinci kez izleyişimde, "görünmez" kahramanlık, Kürt halkının yaşadığı "dejenerasyonu" da içkin bir şekilde sunduğunu fark ettim. Üstelik bu dejenerasyonu da ne bir olumlama ya da ne de 1980 Darbe döneminde direnen devrimcilerin, şimdi "zamanda çok mücadele ettik, yenildik" söylemi ile arzual etmekte. Tabii filmin yönetmeni Filmloverss'a verdiği söyleşide, Gizem Çalışır'ın sorusuna "Bence günümüz gençliği, gereksiz şekilde politik olmaya çalışıyor." cümlesi zaten bu "dejenerasyonun" neresinde durduğunu göstermektedir. Bence bu "gereksiz"liğin bile aslında bir politik arka planı var.

Filmin konusuna gelirsek; Müzeyyen (Hazal Ergüçlü) ve arkadaşları, başıboşluk içinde, okudukları lisede uyuşturucu ve çeşitli "yaramazlık"larla günlerini öldüren, hayattan beklentisi olmayan bir grup gençtir. Müzeyyen'in neredeyse hiç iletişim kurmadığı annesinin, geçmişinde yasak ilişki yaşadığı babasının başka bir oğlu Ali'nin, Bolu'dan kalkıp Antalya'ya gelmesini ve kardeşi Ali'ye ısınmasını ve Ali'nin başka bir "hayat" var olduğunu Müzeyyen'e göstermek istemesidir.

Filmi bir grup gencin, yozlaşmış, bitik, hayal kuramamış, birtakım adamların profesyonel eskortlarla birkaç gün geçirip, karınlarına çocuk koyup aramamaları olarak izleriz. Bu " hayal kuramamış kayıp gençlik" olgusunu, 2016'da Andrea Arnold'un "American Honey" filminde Amerika'nın Trump kapitalizmini hissedebilecek şekilde izlemiştik. "Kar" filmi, American Honey'den aldığı mirası, bir nevi ülkemize uyguluyor diyebiliriz. Yalnız bu sefer kişisel ülke tarihimizi göz ardı etmeyerek ve bunu sessizce hissettirecek yapıyor. Pastel renkler, kamera açılarının realistçe kullanılması etkisinden olacak ne

Müzeyyen'in profesyonel eskort çocuğu olmasına ne de "diğer arkadaşlarının" sorunlu aile yaşantılarına üzülürüz.

Bu "diğer arkadaşlarından" – filmi yazmama konu olan – Bekir'in (Doğaç Yıldız) ailesi ile "sorunu", yönetmenin Gizem Çalışır'a verdiği cevaba tezat politik bir arka plana yaslanmıştır. Bekir'in abisi Mahir (Serhat Parıl) -Mahir Çayan?- 90'larda beyaz Torosların dolaştığı, bu beyaz Torosların götürdüğü, yüksek bloklarda gözü kapalı aşağı bırakılan faili meçhul kurbanı olan kardeşi hatrına, "direnmeyi" aklına sokmuş bir Özcan Alper'in deyişi ile sabırsızlık zamanının çocuğudur. Tıp okumayı kazanacak kadar da sistemin kurallarını kabul edip, direnmeyi bırakmamıştır. Müzeyyen'in Ali'ye söylediği "bakma harbi adamdır, hepimizden" monoloğu, aslında bizim kuşağın, önceki kuşağa "saygısıdır." Bekir ise abisi Mahir'in tam tersi, dejenere olunmuş, yozlaşmış, kısa yoldan para kazanmak isteyen, 90'lar sonrası yıkımın çocuğudur.

Buradan Yeşim Ustaoglu'ndan, dönemine göre enfes bir filminden bahsetmekte fayda var; Güneş Yolculuk***. Yönetmenin "gereksizlik politik" olarak harmanladığı Bekir'in karakteri, Güneş Yolculuk filminde, zorunlu olarak ortaya çıkar. Güneş Yolculuk'ta sade bir hayat isteyen Mehmet'in, (Newroz Baz) 90'lar vahşetinde salt Kürt olduğu gerçeği ile yüzleşip, baskılara dayanamamasını izlerken, bir anda, Mehmet'in, Kar'da Mahir olması isteriz. Mehmet, tıp fakültesini kazanıp, Antalya'ya taşınıp, kardeşini de "politikliğe" zorlayan, okul okumasını isteyen Mahir olur birden.

Travma sonrası stres bozukluğu; yaşayan kişiler, genelde yaşadıkları durumu görmezden gelir, kaçmaya çalışırlar.** İşte Bekir'in apolitikliği buradan gelmektedir. Bir kardeşini faili meçhule kurban eden, diğer kardeşini sosyalizasyondan bihaber yaşatan, erkin karşısında duran Bekir, kaçmak ister. Zorlanır. Yine de "partilediği" arkadaşlarının yanında kafası en "ayık" odur.

Kar'da "solcu ve Kürt" olarak sunulan Mahir, görünmez olarak bize, kayıp gençliğe, en çok da Müzeyyen'e, "ideal yaşam" kimin ya da nedir çelişkini sunmaktadır. Üstelik bunu "yenildik, bittik" argümanına sığınmadan yapmaktadır. Sessizce, çok kısa sahneler ile gerçekleştirir.

Elbette Erdoğan'dan ilk filmi için, (Yeşim Ustaoglu'nun da ilk filmiydi gerçi) bu kadar kallavi konular, realist yapısı ve renkleri kullanımı ile Noe ve Andrea Arnold atmosferini yaşatan, bize görsel şölen sunan, Kar için, üstüne tezler yazılacak politik söylemler çıkmasını beklememiz hata olabilir. Ancak sonuçta her film politiktir, öyle değil mi?

Müzeyyen'in Ali ile huzuru konuştuğunda, Ali "kar yağarken, içeride sıcakta huzurlu" olabileceğini belirtmiştir. Finalde ise, arka planda Müzeyyen'i görürüz ve Antalya'ya kar yağmaz coğrafi olarak. Kar yağmayan babaanne evleri de huzur getirmez Müzeyyen için. Ve Son dönemin kalbimizi geren ve acıtan finali ile baş başa kalırız.

Kaynaklar

- <https://www.filmloverss.com/17-f-istanbul-kar-roportaji/>
- <http://www.psikiyatri.org.tr/halka-yonelik/28/travma-sonrasi-stres-bozuklugu>
- <https://www.imdb.com/title/tt0188653/>

GEÇEN AYIN İYİLERİ:

Kasım Ayı En İyi Listem:

- 1- Suspiria – Luca Guadagnino
- 2- Climax – Gaspar Noe
- 3- Museo/Müze - Alonso Ruizpalacios
- 4- Las Herederas / Mirasçılar - Marcelo Martinessi
- 5- Bohemian Rhapsody - Bryan Singer

Bonus: "Müslüm" filmi izlemedim. Başka Sinema kapsamında Başka Çarşamba programında
1 – Shame/Utaç - Steve McQueen gösterildi.
2 – Anons – Mehmet Fazıl Çoşkun filmlerini bonus olarak yazalım.

GELECEK FİLMLER:

Aralık Ayı öneri listesi :

- 1 – The Man Who Killed Don Quixote/Don Kışot'u Öldüren Adam – Terry Gilliam
Filmkiminde gösterimi yapılan, kaçırınlar için bu postmodern başyapıt kesinlikle kaçmaz diyebilirim.
- 2- Roma – Alfonso Cuarón
Netflix "Roma'yı" vizyona koyacağını açıklamıştı, ancak ne zaman olur bilemeyiz. Tam tarih belli değil.

3- Donbass – Sergey Loznitsa

Gezici Film Festivali'nde kaçırınlar için.

4- Cold War – Pawel Pawlikowski

"İda"nın yönetmeninden bir sonraki uzun metraj filmi Gezici Film Festivali'nde kaçırınlar için.

5 – Son Çıkış – Ramin Matin

Prömiyerini Malatya Film Festivali'nde yapılan, "Kusursuzlar" filmi ile tanıdığımız yönetmen Ramin Matin'in son filmi. İzlenebilecek, arthouse sinemasına dahil edebileceğimiz Aralık ayının tek Türkiye filmi. Not: Aralık ayı öneri listesi için "Box Office/Türkiye" sitesinden faydalanıldı.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO):

7 Aralık
Michael Wendeborg, şef
Deniz Yetim, soprano
Ludwig van Beethoven, Piyano Konçertosu No. 2 Si Bemol Majör Op.19
Gustav Mahler, 4. Senfoni Sol Majör

13-14 Aralık
Lorenzo Castriota, şef
HyeSoo An, soprano
Giuseppe Martucci, Notturmo Op.70
Giuseppe Martucci, La Canzone Dei Ricordi Op.68
Cesar Franck, Senfoni "Re Minör"

20-21 Aralık
İsmet İnönü'yu Anma Konseri
Rengim Gökmen, şef
İdil Biret, piyano
Saygun Kuartet
Deniz Toygur Conus, keman
Özge Özerbek, keman
Yağmur Tekin, viyola
Yusuf Çelik, viyolonsel
Richard Wagner, Tannhauser Uvertür
Louis Spohr, Yaylı Sazlar Dörtlüsü Konçertosu, Op.131
Johannes Brahms, Piyano Konçertosu No.1 Op.15

27-28 Aralık
Yeni Yıl Konseri
Tulio Gagliardo Varas, şef

Salı Konserleri – Erimtan Müzesi:

11 Aralık
Arpin Büyüleyici Tınları
Şirin Pancaroğlu Arp Resitali

25 Aralık
Yeni Yıl Konseri: Caz, Caz, Caz...
Somel Trio - Can Somel, Piyano ve vokal
Sefer Can Zor, Davul, Gökhan Somel, Bass

Bilkent Senfoni Orkestrası (BSO):

1 Aralık
Sis ve Kar
Alexander Liebreich, şef
Alena Baeva, keman
A. Part | Für Lennart in Memoriam
R. Strauss | Keman Konçertosu, Re minör, Op.8
J. Brahms | Senfoni No.1, Do minör, Op.68

5 Aralık
Bilkent Çocuk Senfoni Orkestrası
Barış Demirezer, şef
W.A. Mozart | Divertimento, Re majör, KV.136
W.A. Mozart | Divertimento, Si bemol majör, KV.137
W.A. Mozart | Divertimento, Fa majör, KV.138

8 Aralık
Gracioso
Mathieu Herzog, şef
Amadeus Guitar Duo
M. Ravel | Alborada del gracioso
J. Rodrigo | Concierto Madrigal
P.I. Tchaikovsky | Manfred Senfonisi, Si minör, Op.58

12 Aralık
Bilkent Gençlik Senfoni Orkestrası
Rustam Rahmedov, şef
Eda Öncül, piyano
J. Sibelius | Finlandiya Konçertosu No.2, Si bemol majör, Op.19, Birinci Bölüm
L. van Beethoven | Senfoni No.7, La majör, Op.92
A. Marquez | Danzon No.2

13 Aralık
Bilkent Gençlik Senfoni Orkestrası
Omid Mousavi, şef

Arya Su Gülenç, piyano
J. Sibelius | Finlandiya
J. Haydn | Piyano Konçertosu No.11, Re majör,
L. van Beethoven | Senfoni No.7, La majör, Op.92
A. Marquez | Danzon No.2

15 Aralık
Gezginin Şarkıları
Adrien Perrouchon, şef
Allison Cook, mezzo-soprano
E.P. Salonen | Helix
L. Berio | Folk Songs
C. Debussy | Images

19 Aralık
Ankara Gençlik Senfoni Orkestrası
Barış Demirezer, şef
Batuhan Civelek, obua
İlayda Yılmaz, klarnet
L.A. Lebrun | Obua Konçertosu, Re minör
C.M. von Weber | Klarnet Konçertosu No.1, Fa minör, Op.71
L. van Beethoven | Senfoni No.5, Do minör, Op.67

26-27 Aralık
Yeni Yıl Konserleri
Ferenc Gabor, şef
Burcu Uyar, soprano
Valsler, Polkalar, Şarkılar
J. Strauss II, A. Dvorak, B. Smetana, J. Brahms, J. Offenbach, F. Lehar

Ankara Piyano Festivali - CSO Konser Salonu

1 Aralık
Kışa merhaba – Valsler ve Tangolar
Merve Yentür, 1. Keman
Püren Üstün, 2. Keman
Gülşah Küskü, viyola
İpek Gürel, viyolonsel

2 Aralık
Genç Yıldızlar – Viyola ve Piyano Resitali
İklim Özenli, viyola
Tuna Tüney, piyano

5 Aralık
TangoArtı, Tango'nun Yolculuğu
Meltem Anafarta Şendağ, solist
Burak Şendağ, bandoneon
Kaan Yüksel, piyano
Onur Aymergen, gitar
Altuğ Bayrak, kontrbas

8 Aralık
Gamze Erengönül & Beril Eren, Keman ve Piyano Resitali

9 Aralık
Horacio Lavandera, piyano

Mozarthaus Sanat ve Konser Evi

12 Aralık
Ulucan Trio
Özcan Ulucan, keman
Ozan Evrim Tunca, çello
Birsen Ulucan, piyano

15 Aralık
Giovanni Battista Pergolesi – Stabat Mater
İrem Kırız, soprano
Hatice Zeliha Kökçek, mezzo soprano
Aylin Özüğür, piyano

18 Aralık
The Beatles Resitali - Yunuscan Kaya

22 Aralık
Yeni Yıl Dört Mevsim – Hacettepe Trio
Prof. Ebru Karaağaç, keman
Doç. Burak Karaağaç, kontrbas
Prof. Yeşim Alkaya Yener, piyano

26 Aralık
Yeni Yıla Girerken - Nazlı Hacıoğlu
Piyano Resitali

30 Aralık
Kaan Mete Trio – Jazzy Christmas
Kaan Mete, gitar,
Emre Topak, bas,
Serkan Alagök, davul

KISA KISA...**SALT Ankara Konuşmaları:**

- Erman Tamur - Suda Suretimiz Çıkıyor, 1 Aralık 2018, 14.00, Çankaya Belediyesi ÇSM

SALT Ankara Gösterimleri:

- Up The Yangtze (Yangtze Nehri), Yönetmen: YungChang, 6 Aralık 2018, 19.00, Mimarlar Odası Ankara Şubesi
- Lucky, Yönetmen: John Carroll Lynch, 20 Aralık 2018, 19.00, ÇSM, Yaşar Kemal Konferans Salonu

Sergiler:

- Ankara 20. Yüzyıl Mimarlığı: Güncel Fotoğraf Arşivi Sergisi, 15 Ekim 2018 - 7 Aralık 2018, Çankaya Belediyesi ÇSM
- Eren Eyüboğlu: Yaşamı ve İşleri, 5 Ekim 2018 - 10 Mart 2019, CerModern
- Jorge Marin: Varlığın Yeniden İnşası, 10 Ekim 2018 - 12 Şubat 2019, CerModern
- Aylin Örek Retrospektifi, 21 Kasım 2018 - 15 Ocak 2019, CerModern
- Salar Ahmadian, 23 Kasım 2018 - 16 Aralık 2018, CerModern
- Düşünme İkonları: İmgeler ve Metinler, 17 Mart 2018 - 30 Aralık 2018, Müze Evliyagil
- Eda Gecikmez: Kapsül Manzara, 7 Kasım 2018 - 8 Aralık 2018, Kaleri Nev Kırlangıç
- M. Zahit Büyükişleyen: Vivaldi Dört Mevsim, 14 Kasım 2018 - 10 Aralık 2018, Armoni Sanat Galerisi
- BRHD Başkanları Resim Sergisi, 23 Kasım 2018 - 12 Aralık 2018, Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneği
- Mustafa Salim Aktuğ: Zamanın Hüzünlü Akışında, 17 Ekim 2018 - 21 Aralık 2018, Atlas Sanat Galerisi

SALT ANKARA GÖSTERİMLERİ

Up the Yangtze
[Yangtze Nehri] (2007)

6 Aralık **19.00**

Mimarlar Odası
Ankara Şubesi

Lucky (2017)

20 Aralık **19.00**

Çağdaş Sanatlar Merkezi
Yaşar Kemal Konferans Salonu

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Önce Forum Sonra Ritm

Ritm Atölyesi, Söyleşi ve Konseri

Solfasol Yerel Yönetim Froumlarının ikincisine Rıza Özsökmenler Ritm Atölyesi'nden destek var. 23 Aralık'ta 13-18 saatleri arasında ÇSM'de gerçekleşecek forumun hemen ardından Rıza Özsökmenler ve Aydın Akın "Müziksiz bir Ankara olmaz" diyerek bir atölye ve söyleşi organize edecekler. Atölye 18:00'de başlayacak ve yaklaşık 2 saat sürecek. Atölyeye giriş için Solfasol'un elinizdeki bu

sayısını alıp gelmek yeterli olacak. Atölye ile ilgili çağrı şöyle:

Rıza Özsökmenler ve Aydın Akın yürütücülüğünde Dünyanın farklı coğrafyalarında, kendine özgü tarzları ile karşımıza çıkan vurmali çalgıları tanımak ve bizzat deneyimlemek için, Ritm Atölyesi ile kendi ritimleri eşliğinde söyleşiyoruz.

- Rüyamda kendimi sürekli binaların üzerinde yatan bir dev olarak görüyorum doktor bey...

Hakan Keleş

dünyadan ritmik çalgılar
tanıtım/performans

ziya özsökmenler (perküsyon)
aydın akın (ağız kopuzu)

RİTİM ATÖLYESİ
ZİYA ÖZSÖKMENLER

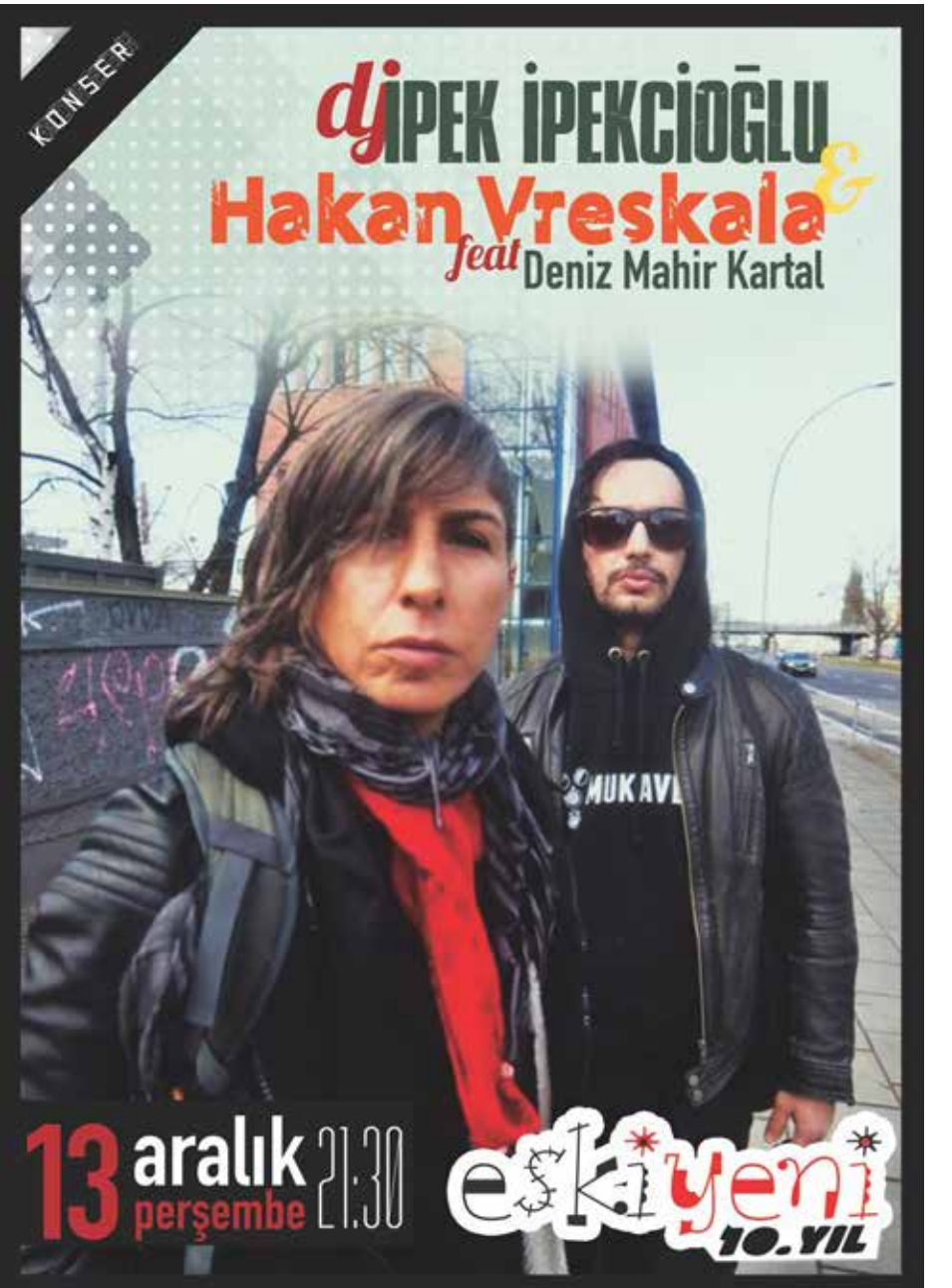
 Çankaya
BELEDİYESİ

**HAKLARINIZI ÖĞRENİN,
HAKSIZLIĞA UĞRAMAYIN!**
KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI
(KİHEP)

Detaylı bilgi ve Ücretsiz Eğitimlerimize Başvurmak İçin
İletişim : 0312 458 89 00 /3505-3508

www.kadininsanhaklari.org

13 aralık **21:30**
perşembe

eskiyeni
10. YIL